

N. stanni: 69-72

France Gorše: Obsodba

1960

MISLI

LETO

IX.

Štev. 3.

Marec

Registered at the
G.P.O., Sydney, for
transmission by post
as a periodical.

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

Tel.: FA 7044

★

Naročnina £ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
66 Gordon St.,
Paddington, N.S.W.

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
Fredbert St., Leichhardt,
Sydney. Tel. WB 1758

KOLEDAR

Marec — Sušec

- 1 T Albin-Pustni dan
- 2 S Pepelnica
- 3 Č Kuningunda
- 4 P Kazimir
- 5 S Hadrijan
- ★ 6 N Prva postna
- 7 P Tomaž Akvinski
- 8 T Janez od Boga
- 9 S Franciška Rimska
- 10 Č 40 mučencev
- 11 P Krištof, Konstant.
- 12 S Gregor Veliki
- ★ 13 N Druga postna
- 14 P Matilda
- 15 T Klemen Dvorsak
- 16 S Hilarij in Tacijan
- 17 Č Patricij (Patrick)
- 18 P Ciril Jeruzalemski
- 19 S Sv. Jožef. rednik Jezusov
- ★ 20 N Tretja postna
- 21 P Benedikt, opat
- 22 T Izidor, Lea
- 23 S Viktorijan
- 24 Č Nadangel Gabriel
- 25 P Oznanjenje Marij.
- 26 S Didak, Tekla
- ★ 27 N Četrta postna
- 28 P Janez Kapistran
- 29 T Bertold
- 30 S Kvirin
- 31 Č Modest

ČE SE PRESELETE, sporočite:

Prejšnji naslov

Sedanji naslov

Ime in priimek

ZA APRILSKO STEVILKO

sprejema urednik prispevke do
22. marca. Izide kak teden pred
veliko nočjo.

KNJIGE DOBITE PRI "MISLIH"

VEČNOST IN ČAS — £ 1-0-0.

Izbrani spisi umrlega dr. Odarja. Poučni in razmišljajoči članki. Zelo priporočljivo.

JERČEVI GALJOTI. — £ 1-0-0.

Močna domača povest izpod peresa Karla Mau-serja.

S O C I O L O G I J A. — 3 zvezki po £ 1-0-0.

Odlično delo dr. Ahčina, že večkrat priporoče-no. Tudi o tej knjigi je v februarju z veliko ljubeznijo napisala oceno ga. Pavla.

MOJ ČAS IN MOJ SVET. — £ 1-10-0.

Zbirka črtic izpod peresa še živečega pisatelja Ivana Preglja. Le nekaj izvodov je še do-biti.

L J U D J E. — £ 1-0-0.

Zbirka krasnih novel pisatelja Narteja Veli-konje. Samo še nekaj izvodov je na trgu.

GORJANČEV PAVLEK. — £ 1-0-0.

Pravljica domovinska povest znanega mladinskega pisatelja Mirka Kunčiča. Pravkar izšla v Argentini.

SOCIALNA EKONOMIJA. — £ 1-10-0.

Najnovejša knjiga dr. Ahčina. Vsepopvod je naletala na nad vse navdušen sprejem.

ZORI, NOČ VESELA — £ 1-0-0.

Vrhniška povest Marijana Marolta. Izdala Slov. Kult. Akcija. Pri založnici knjige ni več dobiti, za Avstralijo je nekaj izvodov odstopil č. g. Jezernik v Rimu.

ČISTO MALO LJUBEZNI. — 12 šil.

Črtice Neve Rudolfove. Težko pričakovane.

JUŽNI KRIŽ. — 12 šil.

Pesmi Neve Rudolfove.

NA BOŽJI DLANI. — £ 1-0-0.

Kociprov roman Slovenskih Goric iz časov nemškega navala. Velezanimivo!

BARAGO NA OLTAR! — £ 0-10-0.

Ves pomen Baragov in vse delo za njegovo oltarno čast je popisano v tej knjigi.

PO SVETLI POTI. Poučna knjiga dr. Franca Ja-kliča. £ 1-0-0.

LETO IX.

MAREC 1960

STEV. 5.

EN PASTIR – ENA ČREDA

PAPEŽEVA VRHOVNA OBLAST V CERKVI je "absolutna" in končni pogoj za edinost Cerkve.

"Torej vlada v katoliški Cerkvi absolutizem." In to še danes, ko po vsem svetu odmeva klic: "demokracija, demokracija!"

Čeprav dosti lahko razumemo tak vzklík v naših "demokracijskih časih", brez pridržka ponavljamo:

Papež je res absoluten vladar v Cerkvi in v svojih odlokih za vodstvo Cerkve od nikogar odvisen. Zakaj to tako mirno in brez bojzani ponavljamo?

Ta način vladanja v Cerkvi je ustanovil sam božji Sin, Kristus Gospod. Nanj se popolnoma zanesemo, da je stvari uredil prav. Če bi bil videl, da je Cerkvi bolj primerna kaka druga oblika vlade, recimo bolj demokratična, bi bil tako obliko tudi sprejel. Tedaj bi morda Cerkev imela svoj parlament, poslance, stranke, volitve, sploh vsakovrstno glasovanje. Zdaj vsega tega ni in beseda "cerkvena politika", če jo sploh kaže rabiti, pomeni samo tisto, kar si pod njo predstavlja človek, ki besedo uporablja. Eden tako, drug drugače.

Mirno lahko rečemo, da je skoraj dvatisoč let dolga obstoj Cerkve v zgodovini človeštva potrdil pravilnost Kristusove uredbe. Cerkev obstaja skozi vsa stoletja nespremenjena s svojo vladno obliko, pod absolutno oblastjo papeža, dočim se svetne oblike vlad po raznih državah neprestano spreminjajo.

Kristusovi Cerkvi je z vsemi takimi spremem-

bami, ki prinašajo s seboj silne homatije, prizanešeno. S svoje trdne skale gleda z mirnim očesom na močno valovanje v političnem življenju narodov. Z mirnim očesom, a ne brezbrizno. Ne brezbrizno, ker skuša z nadnaravnimi pripomočki dvigati poedince in cele narode na višjo stopnjo kulture in njihova stremeljenja poduhoviti.

Vladna oblika Cerkve je torej absolutna, avtoritarna in centralistična, ne demokratična, v današnjem smislu besede, kot to razume "zahodni svet". Še veliko manj je vlada Cerkve "demokratična" v tistem smislu, kot govore o demokraciji komunisti. Pa je vendar res, da v nobeni državi in sploh ne v nobeni človeški ustanovi ni toliko resnične svobode kot v Cerkvi Kristusovi. Cerkev za svoje "podložnike" ne vzdržuje nikakih kazenskih sodišč, ne nalaga denarnih glob, nima ječ, nima kazenskih taborišč in konfinacij. In vendar se v njej skozi stoletja in tisočletja vzdržujeta red in disciplina.

Pri vsej absolutni vladavini Cerkve je v njej več demokratičnega duha kot v katerikoli demokratični državi. Ljudstvo se v Cerkvi ne tlači, ne strahuje. Cerkev ljudstvo uči, svari, vzgaja in posvečuje. V njenih očeh ima vsak poedinec sam v sebi vrednote in pravice, ki so mu dane od Stvarnika in jih mu nihče ne more vzeti. Prav tako skupine poedincev, udruženja, narodi, države.

Centralizacija vse oblasti v eni sami osebi doslega namen, da je vsa Cerkev res eno samo živo telo. Ena sama duša giblje vse dele tega telesa. In tako se v resnici izpolnjuje Kristusova zamisel o — ENEM PASTIRJU IN ENI ČREDI.

KRISTUS IN MNOŽICA

Fr. Salezij Finžgar:
Sedem postnih podob

ZGODOVINA PRIČA, DA SO BILA velika gibanja na svetu vedno dejanja množic — ljudskih mas. Upori, revolucije so bili vedno in dandanes jih je toliko, da smo že kar hladni ob branju poročil o podobnih dogodkih ljudskih mas. Učenjaki so te pojave množic premišljevali, pisali mnogo knjig o njih in razpravljali o tako zvani s k u p n i d u š i m n o ž i c e, o p s i h i m a s e.

Dognana resnica je, da v množici — v masi ljudi — posamezni drugače mislijo, čutijo in delajo, kakor bi delali sami zase. Množica — masa jih nekako použije, "vzamejo vase jih njene moči". Razgibana, vznemirjena masa izgublja človeška čustva, nasilna je, brutalna, gnana je od grdih zločinov, ki bi jih posamezen član te množice zase in iz sebe nikoli ne izvršil.

Vzemimo za zgled otroško, mehko in tako široko rusko dušo. Kako nežnost in dobroto spoznavamo, ko beremo opise te duše v delih umetnikov. Kolikokrat se nam je nudila prilika, da smo ruske izgnance ali vojne ujetnike, večkrat iz najboljših krogov, občudovali zaradi njih nežne plemenitosti, zaradi čudovite vdanosti v bedi in trpljenju in v prenašanju največje siročine. Kako pa te pretrese groza, če vidiš fotografije iz Rusije, ko v revoluciji ob kupu postreljenih trupel, med katerimi je gotovo mnogo čisto nedolžnih, stoji množica žensk, otrok, fantov in mož in vsa ta masa z nekim zadovoljstvom gleda tak divji pomor svojih rojakov! Kako je mogoče razložiti, da so pariške meščanke, dobre matere, skrbne služkinje ob revoluciji presedele cele dneve pri giljotini, pletle nogavice in z užitkom gledale, kako plava ves trg v krvi odsekanih glav! Če le beremo o tem, se v nas upira vsa človeška dostojnost in nas polni z mržnjo do take okrutnosti, izvirajoče iz brutalnosti ljudskih mas.

Resnica je, da so taki pojavi revolucij v množicah nehoteni, a vendar v toliko smotrni, ker je glavno gibalno takih dejanj k o r i s t. Taka dejanja množic so večkrat kakor vihar, ki razčisti ozračje. Resnica pa je tudi, da so taki pojavi množic le prevečkrat v strašno škodo, ker ne zidajo, ampak podirajo. Če množico zgrabi skupna misel, ki ji je bila vcepljena s pretiravanjem zla sedanjosti in poviševanjem prihodnje sreče in koristi, ali če se v njej vžge strastno, lahko zelo krivično sovraštvo do kake osebe, tedaj množica ne pozna meje, je nepreračunljiva, nerazsodna in uničuje največje vrednosti. Prav tista množica pa se, ko

njen srd uplahne, le prerada mirno podvrže velikemu hujšemu nasilju, kakor je bilo tisto, ki ga je prej preganjala.

Druga resnica je: V o d i t e l j i c a m n o ž i c e je vedno domišljija. Množice nikoli ne boš razgibal s suhimi in učenimi dokazi. Množica zahteva dejanj in obljub. Množici slikaj: vse sedanje je zanič, prihodnost, kot jo oznanjam jaz, ti rodi paradiz. Tako sta govorila Hanibal in Napoleon vojaškimi množicami, tako govorijo še danes vsi "v o j v o d i" množic in narodov. Razpaljena množica verjame vse, zlasti zelo rada n e m o g o č e stvari, gre za voditeljem brezpogojno in slepo, njegova beseda ji je veljavna, naj bo še tako nesmiselna. Resnica je tudi, da krivic, dolgotrajnih, ki jih trpi množica: narod, stan, kmet, delavec, ne odpravi nihče razen v eno, skupno misel in v eno dušo strnjena množica.

Še tretja resnica je, da množica za takim, ki se proglašja za voditelja, pa je le zvodnik in zapeljivec, samo tedaj ne pojde, ako so posamezni člani množice močni, bistrovidni, izobraženi; in ako gre za p r o t i v e r s k a gibanja, se bodo uprli le do dna duše živo verni, ne samo na zunaj, površno in brez trdnega prepričanja.

Po teh splošnih ugotovitvah si oglejmo skoraj nerazumljivi primer o duši mase, nahujskane množice ob obsodbi Kristusa.

Do tridesetega leta je živel naš božji Zveličar čisto prikrit kot navaden delavec, rokodelce, tesar. Razen njegove božje Matere in rednika sv. Jožefa ni nihče niti slutil, kdo je ta mladi tesar. Ko je pa začel očitno učiti in je hodil od kraja do kraja in povsod dobrote delil, je ljudstvo kar vrelo za njim. Učil je po shodnicah in oznanjal evangelij kraljestva božjega, kraljestva pravice in ljubezni. Na vseh potih so ga spremljale velike množice iz Galileje in Deseteromestja, iz Jeruzalema in Judeje in iz dežele onkraj Jordana. Vsi so strmeli in vpraševali, od kod temu ta modrost in te čudežne moči. Ko je obudil od smrti sina edince revne vdove, je vso množico obšel strah in hvalili so Boga ter govorili: "Velik prerok je vstal med nami. Bog je obiskal svoje ljudstvo." In ko je v puščavi nasitil množico — pet tisoč ljudi s petimi hlebi in dvema ribama — so ga hoteli po sili vzeti, da bi ga postavili za kralja. Ljubezen, hvaležnost in zato navdušenje za Jezusa, Učenika, se je še posebno razodela na cvetno nedeljo. Od vseh plati so se tiste dni bližale svetemu mestu karavane romarjev k velikonočnemu

prazniku. Duhovni so hodili te procesije čakati k mestnim vratom, da so jih svečano sprejeli. Ko pa se raznese glas: Jezus, čudodelnik, Učenik prihaja, so se usule množice iz vsega mesta njemu naproti in mu klicale: "Hozana!" Kakor pred kraljem so pogrinjale po cesti, kjer je jezdil, svoje plašče, stlale na pot palmove vejice in ga navdušene, kljub odganjanju farizejev, spremljale v tempelj.

Toda strašno! Komaj se zasnova jutro velikega petka, stoji vsa ista množica zgnetena pred palačo Pilatovo in divja zoper Jezusa. In ko jim Pilat dá na izbiro, ali naj jim izpusti tolovaja Barabo ali Jezusa, se množica odloči za tolovaja zoper Jezusa. Pilat veli Jezusa strašno prebičati. Nato ga s trnjem kronanega in vsega krvavega zapove pokazati množici. Trdi Rimljan je upal, da bo

množico ta prizor ganil in pretresel. Ne! Množica besni dalje in zahteva: "Križaj ga!"

To je primer, ki ga zgodovina polobnega ne pozna. Groza nas je, um nam obstane. Tista množica, ki je užila toliko dobrot od Kristusa, tista množica, ki je slišala, kako se je ta Jezus boril s farizeji, kako jih imenoval pobeljene grobove, kako jim očital, zakaj taka bremena nalagajo ljudstvu, sami pa niti z mezincem ne ganejo, da bi težo davkov in dajatev ljudstvu polajšali, tista množica potegne s tlačitelji zoper svojega dobrotnika in Učenika. Vse sama nerazumljiva skrivnost.

Učeni razlagalci sv. pisma kažejo ob tem na m o č l a ž i in hujskanja. Farizejske laži so razplamtele srd množice, ko so se dotaknili njih svobodoljubja: "Glejte, ta vas hoče spraviti pod rimski jarem." Očitali so mu: "Ta zaničuje Moj-

S TRNJEM KRONAN

(Starodaven relief v cerkvi na Koroskem)

zesovo postavo, ta govori zoper tempelj božji, ta preganja hudiče z Becebubom." Same laži! Množica je slišala resnico iz ust Jezusovih, toda laž je zmagala. Kričači so planili mednjo, razsodnost je izginila, ljudstvo je bilo pognano kot blazno v največjo krivičnost.

Toda zadnji in najgloblji vzrok tega dejanja pa je bil v njih dušah: njih vera je bila površnost, gola zunanost. Jezus je množici po čudežu s kruhi to bridko očital: "Iščete me, ker ste čudeže videli in bili nasičeni." Zaradi koristnosti me iščete, ne iz čistega nagiba, ne iz ljubezni de evangelija. Zato seme božje besede ni prodrlo v njih duše. Zamrlo je brez korenin in se ob uri skušnjave posušilo. Odpadli so od Jezusa. Podrli jih je plitva vera, gola zunanja vernost brez globokega prepričanja: "To ljudstvo me časti le z ustnicami, njih srce pa je daleč od mene."

Zato velja za nas vse vernike Kristusov opomin: "Kdor stoji, naj gleda, da ne pade." Slaba družba, neverna družba, množica, speljana od Boga proč, je vedno lahko tista sila, ki izpodnese in izpodje vero.

V vseh primerih življenja, trdijo dušeslovci, je treba, da ima množica v sebi značajne, močne in modre ljudi, ki bodo vzdržali sami in obdržali tudi množico, da ne pojde za zvodniki. Zakaj množica, ki je kakor trst v puščavi, ki ga veter sem in tja maje, ne bo brez značajnih in močnih vzdržala, če jo zajame laž in zvodništvo.

Za zvestobo v veri pa je nujno živo notranje prepričanje, osvetljeno z božjo milostjo in oprto z močjo Sv. Duha. Takí verniki so bili sto tisoči mučencev in spoznavalcev.

Ko pa poznamo šibkost množice, zato nikar ne obsojajmo množice, obsojajmo le z m o t o in g r e h. Sodimo in presoajmo pa tudi resno

same sebe, naj bomo že starši, vzgijtelji ali duhovniki, ali smo dosti močni za zgled in vzgoje tistih, ki so nam izročeni, ali smo prežeti z živo vernostjo in ne samo površneži in morda celo iskalki koristi iz vere kakor množica, ki je Jezusa izdala. Jezus tudi te množice ni preklinjal, molčal je, na križu celó molil zanjo: "Oče, odpusti jim, saj ne vedó, kaj delajo." Zato se utrjujmo v veri, stojmo močni v veri, kot nas vabi apostol, da ne bomo, ne sami in ne n a m i z r o č e n i žrtve lažnih prerokov.

★

Razmišljanje o psihologiji mas nam dá tudi odgovor na vse grozote, ki se godé tako rekoč pred našimi očmi: Mehika, Rusija, Španija. Z nobeno lažjo se ne dajo utajiti grozodejstva, muke, prelita kri, uničene umetnine, požgane cerkve. V Rusiji so razbesneli kmetje ob začetku revolucije zakopavali graščake žive v zemljo in jim s kosami sekali glave. In prav tisti kmetje so bili kasneje v milijonih strašne žrtve samosilnikov. Kaj je storila nahujskana drhal v Španiji, vemo. Ni bilo dovolj, da je morila z okrutno naslado žive, celó okostnjaki umrlih so morali občutiti besnost človeške razdivjanosti.

Kri nam ledeni ob vsem tem in nemo se izprašujemo: Ali je to mogoče? Zakaj? Zakaj?

Ruska grofinja, nekdanja lastnica sedmerih graščin, sedaj gostja v tesni sobici, mi je rekla v čudoviti vdanosti in potrpljenju: "Plačujemo za grehe svojih staršev."

Ta odgovor razodeva več kot debele knjige. Bežimo pred socialnimi grehi. Maščevanje zaradi njih pride nad ves narod. Zato naj se nam množica smili. Žrtvujmo vse za resnično krščansko pravico in ljubezen!

NAJVEČJI T E D E N V LETU SE BLIŽA!

Naročite si pri MISLIH priročno knjižico:
VELIKI (SVETI) TEDEN

Nevezana 5 šilingov, vezana 8 šil.

S to knjižico v roki boste lahko verno sledili prelepim cerkvenim opravilom tik pred veliko nočjo.

Kakor vojsko divjih sršenov, letečih mravelj in kobilic.

Od Deseteromestja v Samariji, od Tiberije v Judeji — vznemirjajo polja, mesta palače in vasi — celo Tempelj!

S svojim trdovratnim govorenjem s svojim zahrbtnim mrmranjem.

Zbor (mrmra iz daljave): Blagor, blagor, blagor...

Vel. duh.: (proti gledalcem)

Je mar Gospod gluhi?

Kaj ne more prepviti tega glasu s svojim grmenjem?

Kaj ne more razgrniti čez ta dela škrlat svojega plašča?

Kaj ne vidi, da mora udariti onega, ki se pošlašča njegovega Kraljestva?

Onega, ki pravi, da bo od mrtvih vstal...

(Premor)

III.

Nastopi z desne pred temno zaveso zagrnjena SMRT. Govori suho, brez poudarkov, hladno in zadržano. Stoji negibno na desni kot steber.

Vel. duhovnik: Kdo prihaja?

Smrt: Revna žena.

Vel. duh.: Po kaj prihajaš?

Smrt: Pritožbe prinašam.

V. duh.: Zoper koga?

Smrt: Zoper preroka.

V. duh.: Prerok Janez je mrtev.

Smrt: Zoper Jezusa.

V. duh.: Jezusa Nazareškega? Zdi se mi, da ima rad revne, bolnike in brezdomce. Ali te še ni ozdravil?

Smrt: Mojo pogubo hoče.

V. duh.: Razloži mi to. Poslušam.

Smrt: (stopi bliže vel. duh. in govori sikaje skozi zobe): Daleč od tukaj je bilo. V Naimu. V grob so nesli mladega človeka, edinega sina vdove. Mislili so, da je mrtev...

Vel. duh.: Pa ni bil?

Smrt: Mislim, da je bil. Meščani v velikem številu za jokajočimi spremljajo truplo. Pojavi se Jezus Nazareški. Reče materi: Ne jokaj! Na njegovo znamenje se nosači ustavijo. Skloni se, z roko se dotakne krste in reče: Mladenič, vstani! In mladenič...

V. duh.: Kaj ni bil mrtev?

Smrt: Lahko se motimo. Sama sem se zmotila. Vsedel se je v krsti in začel govoriti.

V. duh.: Je li bil mrtev ali ne?

Smrt: Dovoli, da končam.

(Premor)

Smrt: Zdaj pojdiva drugam. Čisto blizu Nazareta je bilo. Neki predstojnik molilnice...

V. duh.: Kako mu je bilo ime?

Smrt: Jair.

V. duh.: Poznal sem tega Jaira.

Smrt: Jair pride k Jezusu in poklekne...

V. duh.: P o k l e k n e...

Smrt: In reče Jezusu: Hčerka mi je to uro umrla. Položi svojo roko nanjo in živela bo...

V. duh.: Kaj ni bila mrtva?

Smrt: Jezus mu ustreže. Približa se hiši, odkoder prihajajo kriki in viki. Čemu ta jok, pravi. Deklica ni mrtva, ampak spi.

V. duh.: Torej spala je?

Smrt: Zelo globoko spala. Odstranil je starše in igralce na flavto, vstopil in prijel deklico za roko. In dvignila se je...

V. duh.: Lep čudež to! Tisti, ki ozdravlja slepe, bo že tudi speče lahko zbudil! — Nadaljuj!

Smrt: (po dolgem premoru): To je vse. — Samo to ti še lahko povem, da je Lazarja iz Betanije, brata Marije in Marte, napadla mrzlica, ki mu ne bo prizanesla.

V. duh.: Prav.

Smrt: B o j i m s e...

V. duh.: Bojiš se — česa?

Smrt: Ure, ko bo prišel Jezus k njemu. Lazar bo že spal v grobu. (Krikne besno): Čemu bi prikrivala? Zastonj se trudim, da bi pozabila na to. Slabo sem izpolnila svojo dolžnost... Morda sem se preveč narahlo dotaknila vročice, ki mora iztrgati dušo iz telesa... Ne! Ko sem ga zapustila, je bila njegova roka že mrzla. To je bilo spanje

brez vrnitve, kakor sta spala mladenič v Naimu in Jairova deklica... Deklica je bila mrtva in mladenič tudi.

(Premor)

Vel. duh. (se prestrašeno umika): Kdo si torej, da tako govoriš?

Smrt: Še nisi uganil? (S hladnim smehom): Nisem še prišla po tebe, preveč te potrebujem. Čim pozneje mogoče bom prišla, da boš podpiral živ moje načrte. (Zelo zaupljivo se približata drug drugemu.) Ne dotakni se me! (Se odgrne.) Smrt sem, ki grozim vsem živim rečem. Prihajam po božjem naročilu delat pogodbo s postavo. Prihajam pred velikega duhovnika, ki ima naročilo, da pazi na vse. Prinašam pritožbo zoper Jezusa Nazareškega. Dvakrat mi je vzel mojo lastnino, dvakrat mi je zlomil koso, dvakrat je kljuboval moji postavi. Pravično je, da ga kaznuješ, kot mora kaznovati veliki duhovnik. — Počakala bom tvoje sodbe.

(Premor).

Vel. duh.: Udari ga sama. To je v tvoji močil

Smrt: Samo sodbe izvršujem. Sama ne sodim.

Vel. duh.: Kdo si ga bo upal obsoditi? Kdo si bo upal dvigniti roko nanj?

Smrt: Si torej tak strahopetec?

V. duh.: Naj ga Gospod udari.

Smrt: On misli, da ga boš ti udaril. Tebi je

dal meč. Kako opravljaš svoje dolžnosti? Kaj boš rekel, ko bo vse ljudstvo klicalo: Jezus je gospodar smrti! Lazarja je obudil od mrtvih, kakor poprej mladeniča v Naimu in Jairovo hčerko. Tudi Lazarja bo — če b o m o g e l...

V. duh.: (z ledeno grozo): Bo mogoč?

Smrt: Preizkušnja ti je potrebna. Izkaži se! Pozneje bo prepozno prikrivati polom.

V. duh.: (Sam zase): Deklica je spala... Mladenič je spal...

Smrt (s posmehim): Že dobro! Pa srečno, bojazljivec, neveden velikega duhovništva! Ne pričakuj od mene nobenega odloga na dan, ko bo odbila tvoja ura. (Čez trenutek): Grem v boj — sama! (Hodi po odru, pavza.)

Žene (v ozadju): Blagor ubogim v duhu... Blagor žalostnim... Blagor lačnim in žejnim pravic, kajti nasičeni bodo.

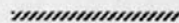
(Premor)

Možje: Če vaša pravičnost ne bo večja kot pismarjev in farizjev...

Vel. duhovnik: Vsemogočni Gospod, kje je pravica?

(Zastor.)

(Dalje prih.)

VEM...

Pavla
Miladinovič

Bila si vsa: razburkano srce
in bujne sanje
o neminljivi sreči dveh
v nesluteni dolini solz.
Si padla v temni ogenj
ničeve ljubezni
verujoč v človeka
in ostala revna —
sama na potéh Kanose.

Zdaj si pogorišče,
opustošeno srce.
Vendar ne joči:
saj na pepelišču
prve lažne sreče
v razodetju bolečin
neguješ cvet spoznanja:
dar Pribežališča žalostnih,
Vira edine trajne sreče.

Rojaki iz Melbourn na romanju

(Foto Nikolič)

IZ UREDNIŠTVA

Letošnja naslova stran na ovitku s svojo risbo je že drugič v rokah naročnikov. Z njo nas je p. Rok precej "moderniziral". Nobenega glasu nismo doslej ujeli, kako temu ali onemu ugaja — ali ne ugaja. Nič za to. Vendar naj opozorimo na risbo ob robu, ki od zgoraj navzdol kljub vsej svoji "moderni zverženosti" (tako bi utgenil kdo reči o njej) veliko pove. Seveda jo moraš pozorno "brati", je namreč nekoliko "ugankarska". Katera "moderna" slika pa ni? Morda nam le kdo še sporoči, kako je risbo — prebral?

★

"Lazarjeva smrt", ki ki prihaja v tej številki in bo še dveh, utegne koga začuditi. Čemu bi MISLI prinašale — odrske igre?

Urednik je že dolgo "sedel" na tej igri in skušal izpaziti, kje v Avstraliji bi se mogla najti igralska skupina, ki bi bila voljna napraviti odločilen korak na odru: od burk in komedij do "misterija". Velik skok bi bil, priznam. Vmes bi bilo pač potrebno najbrž še kaj prehodnih stopenj, morda kakšna "žaloigra — tragedija" ali kaj takega. Tako bi se "publika" postavila na preiz-

kušnjo, če je zmožna sedeti pred igralskim odrom še za kaj drugega, ne samo za burke in burklje.

Zadnje čase je pa opaziti, da smo v Avstraliji celo z burkami precej pri koncu, kali? Ali so se vse "igralske skupine" razšle?

Urednik se je odločil, da vsaj v MISLIH postavi pred ljudi majhen primer, kakšne so odrske igre, ki so znane pod imenom "misterij". Morda bo LAZARJEVO SMRT vendar kdo prebral in si zraven predstavljal, kako bi taka igra izgledala na odru. In bo sprevidel, da igralski odri le niso ustvarjeni za same burke... Utegne se zgoditi, da bo bralec imel pri branju in namišljenem gledanju "misterija" na odru še kak drugačen — poduhovljen — užitek.

Če bi se pa kdaj kje v Avstraliji dvignili do take višine, da bi to igro spravili na oder — ne bo jim treba iskati okoli in niti prepisovati vlog. Samo te številke MISLI naj spravijo!

★

Prihodnja številka MISLI (aprilska-velikonoč-ia) bo predvidoma izšla p o z n o — okoli 8 aprila. Urednik računa s svojo odsotnostjo od uredniške mize v prvih dveh tednih marca. Tudi pošta bo morala čakati.

Prispevke za velikonočno številko bo urednik sprejemal do 22. marca.

Z Vseh Vetrov

ANITA PETELINEK je ime dekletu, ki je seveda Slovenka, živi pa in v šolo hodi v ZD. Amerike. In kaj še vemo o njej? Šolski odbor katoliških šol v Clevelandu je izmed 26.000 srednješolcev izbral 400 najboljših in jih podvrigel posebnemu izpitu, ki naj bi odkril izredne talente med njimi. Izpit je uspešno prestalo 80 srednješolcev, med njimi Anita Petelinkova. Za te izredne nadarjene dijake so osnovali posebne tečaje, ki jih bodo vodili clevelandski znanstveniki in tako pomagali vzgojiti bodoči Ameriki čim večje število katoliških znanstvenikov.

POMEN ZNANJA TUJIH JEZIKOV vedno bolj spoznavajo razne države, med njimi zlasti Amerika. Baj je prva sovjetska umetna luna šele krepko predramila ameriške šolnike, da so začeli na vso moč pospeševati med šolarji raznih stopenj učenje tujih jezikov. Jasno je, da je silno naraslo zanimanje za slovanske jezike, v prvi vrsti kajpada ruščino. Med dijaki so naenkrat prišli do posebne veljave fantje in dekleta staršev, ki so se priselili v deželo iz Evrope in prinesli s sabo ta ali oni evropski jezik. Nič več takih študentov ne zaničujejo, nič več ne silijo k "asimilaciji" tiste vrste, ki naj čimprej vrže jezik staršev med staro šaro. Prav nasprotno! Bolj in bolj opominjajo mladino: Ohranite in izpopolnite si jezik svojih staršev, zakaj želeti je, da bi vsak Amerikanec obvladal vsaj še en jezik poleg angleščine! Res, kako se časi izpreminjajo! Tudi Avstralija dosti krepko koraka po tej poti. Kako pa očetje in matere — slovenskih otrok v Avstraliji, Ameriki in drugod?

DR. JANEŽ, znani slovenski misijonski zdravnik, je najbolj znan kirurg na Formozi, otoku svoidnih Kitajcev. Ima seveda polno težav, omeniti je pa vredno nekaj posebnega. Ko zdravnik sprejme kakega bolnika v bolnišnico, ta ne pride sam, ampak pripelje s seboj vso svojo družino. Družina se naseli okoli postelje, otroci kar pod posteljo. Tam si kuhajo in oskrbujejo svojega bolnika z vsem potrebnim in nepotrebnim — menda ne zaupajo bolniškim sestram. Dr. Janež si ne more pomagati, čeprav ve, da bi bolnik potreboval v prvi vrsti popoln mir, ki ga pa v takem "krogu svojcev" seveda ne more imeti.

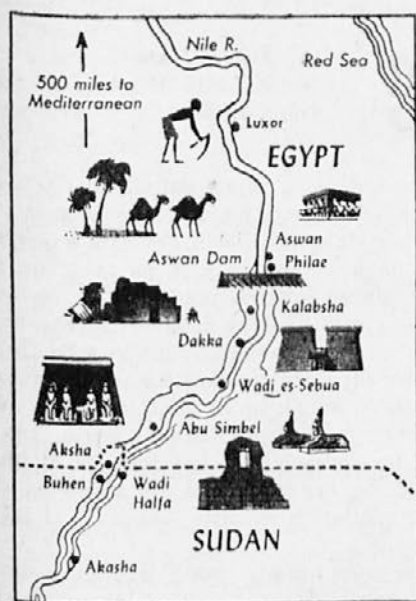
ŽUPNIK ALOJZIJ BAZNIK vodi veliko slovensko župnijo sv. Vida v Clevelandu. Ko je umrl škof Rožman, je g. Baznik hitel na telefon in po-

klical Ljubljano. Prosil je, da bi mu napravili telefonsko zvezo z administratorjem ljubljanske škofije, škofom Vovkom. Odgovorili so mu, da ni mogoče ustreči, zakaj takega človeka v Ljubljani nimajo v telefonskem seznamu.

DR. JOZE FELICIJAN in prof. Karlo Bonutti sta postala profesorja na clevelandskih visokih šolah. Prvi uči na St. John's Collegu, drugi na Notre Dame Collegu. Oba sta izmed tistih "novih", ki so iz begunstva prišli v Ameriko pred kakimi 10 leti.

V **ABESINJI** je večje število strokovnjakov iz Jugoslavije, ki imajo nalogo, da pomagajo to zaostalo deželo industrializirati. Na drugem mestu omenjamo, da tudi slovenske tovarne izdelujejo predmete za izvoz v Abesinijo. Zgodilo se pa je, da je neka Jugoslovanov zaprosilo v Abesiniji za politični azil. Cesar jim je ustregel, toda Tito se je razjezil. Od svojega prijatelja Salasija je zahteval, da dano dovoljenje prekličie. Baj je cesar iz strahu pred gozdnim maršalom klecnil in dovoljenje umaknil. Kako si bdo "nezvesti" strokovnjaki v tej zadregi pomagali, je menda še odprto vprašanje.

OGROMNI JEZ PRI ASWANU v Egiptu, ki so ga začeli graditi, ne obeta samega blagoslova, ampak tudi velike skrbi. Umetno jezero, ki bo nastalo na meji Egipta in Sudana, bo zalilo in pokopalo 300 čevljev pod vodo silne arheološke spomenike iz časov slavnih faraonov. Cela vrsta templjev, kipov, najrazličnejših spomenikov z napisih, grobov itd. pojde za vselej v izgubo, če jih voda zalije. Dosedanje izkopanine prav v tamkajšnji okolici so mnoge učenjake uverile, da je to kraj, kjer se je v sivi davnini rodila prva civilizacija. Zato so dvignili krik: Rešite, kar se rešiti da! In res sta se egiptovska in sudanska vlada zavzeli, da se nekaj stori za rešitev teh prvotnih spomenikov človeštva. Takoj se je pridružil tej propagandi kulturni odsek Združenih Narodov (UNESCO) in poklical na pomoč ves svet. Kako bodo zadevo rešili, še sami ne vedo. Več načrtov je, ugibajo, kateri bi bil najboljši. Vsak bo stal ogromne milijone, časa je malo, zakaj čez dobra tri leta bo dolina že pod vodo. Za nas Slovence je vse to tudi zato zanimivo, ker so pred sto leti skozi te kraje prodirali proti Kartumu v Sudanu in delj na jug slovenski misijonarji Knoblar in toliko drugih.

KOMUNISTI NA KITAJSKEM so se izkazali za izredno "človekoljubne" do svojih trpečih so-rojakov, ki jih stiska komunizem. Kot znano, se je komunizem na Kitajskem vrgel na ogromna podjetja, ki naj vso deželo popolnoma preobrazijo, zlasti v industrijskem in poljedelskem pogledu. Sto in sto milijonov Kitajcev je vpreženih v ta podjetja. Primorani so delati največ z rokami, ker jih je toliko, da se ne izplača čakati na stroje. Vsak Kitajec naj bo — stroj. Tako neko pusto pokrajino ob robu dežele zdaj spreminjajo v rodovitna polja. Ogromne namakalne naprave nastajajo. Pri delih v ta namen je zaposlenih baje kar — 70 milijonov Kitajcev! Delati morajo pod knuto najetih priganjačev noč in dan. Kako se jim godi? Tako, da so se "zasmilili" celo komunističnemu časopisu "Ljudski dnevnik". Priganjače opominja, naj vendar nekoliko lepše postopajo s to ogromno delovno silo. Med drugim svetuje, naj bi ljudje smeli prenočevati v **votlinah, barakah in drugih bivališčih...** Kje le prenočujejo zdaj? Verjetno kar v jarkih in grmovju. Gorje ljudstvu, če pade pod oblast skrajnega komunizma, ki v človeku ne vidi drugega kot pripraven material za ustvarjanje strojev in delovnih regimentov!

IZBRUH ANTISEMITIZMA, ki se je tako nenadoma pojavil po svetu, se je po vsem videzu kaj kmalu unesel. Vendar mnogi še razglabljajo, kaj bi bilo treba ukreniti zoper ta nezdravi pojav. Nekdo pa piše listu NEWSWEEK, da naj bi bili tisto poškodovano sinagogo v Nemčiji na tihem popravili, pa o dogodku molčali. Antisemitizem se je redil prav ob tisti šumni publiciteti, ki jo je svetovni tisk dal dogodku. Morda ima dopisnik prav še bolj prav ima nekdo drug, ki piše, da bi mladinsko zločinstvo dosti hitreje zatrli, če ne bi dnevno časopisje tako nadrobno poročalo in opisovalo posameznih zločinov. Mladinci berejo, razmišljajo, postane jim zanimivo, dobijo skušnjave — in se še sami lotevajo podobnih "podvigov". Tako dnevni tisk zločinstva na videz preganja, v resnici jim pa samo priliva nadaljnega olja.

MED INDIJO IN KOMUNISTIČNO KITAJSKO napetost nič kaj ne popušča. Ne gre samo za Tibet, ki si ga je rdeča Kitajska do konca podjarmila in narod zasužnjila, je še vse polno drugih obmejnih nesporazumov in težav. Rdeči silijo globlje in globlje v Indijo. Indija — vsaj po svojih sedanjih političnih voditeljih — je med najbolj miroljubnimi državami na svetu. Zelo rada bi našla primerne pogoje za pogajanja. Ker pa takih pogojev komunisti nočejo postaviti, se Indija z enkrat bolj meni o potrebi oboroževanja kot o pogajanjih z rdečimi.

AVTOMACIJA V ŠOLSkih razredih se zmerom bolj uvaja in mnogi jo na vso moč zagovarjajo. Namesto učitelja naj bi govoril in razlagal radio, televizija, tape recorder in podobne naprave. Nekdo je izjavil: Če je po kuhinjah zmerom več avtomacije, da kuharica skoraj že nima dela, zakaj ne bi isto veljalo za šole? Dobil je odgovor (v tisku): Zato ne, ker šola ne pripravlja zeljnatih glav za južino, ampak žive otroške glave za življenje. Za doseg tega namena bo zmerom potrebna živa učiteljeva beseda.

ITALIJANSKI PREDSEDNIK GRONCHI se ni dobro počutil v družbi sovjetskega Nikite v Moskvi. Po kaj je šel v Sovjetijo, menda sam ne ve. Pa je pač taka usoda velikih glav, da morajo od časa do časa na taka neprijetna pota. Ko je nanasel pogovor na Berlin in Nemčijo sploh, je Hruščev izjavil, da je sedanji položaj Nemčije nemogoče spremeniti — brez nove vojne. Drugega izhoda ni. Če pride res do "vrhunske" konference, ki je napovedana za pomlad, in bo Nikita ponovil to svojo trditev, bodo komaj vedeli skupaj sedeči vrhunci, o čem naj se že menijo. Kljub vsemu — dokler se bodo obdelavali z jeziki, kri ne bo tekla.

fant in dekle

Dr. Anton Trstenjak:
"MED LJUDMI"
Celje, 1954

Harmonija življenja

VSAKO PRIJATELJSTVO JE PRAV ZA PRAV težnja po dopolnilu in celoti človeškega bitja. Zato vsako prijateljstvo nevede in nehote teži za harmonijo ali soglasjem z ljubljenim bitjem. Prijateljstvo je trajno in zvesto le, ako je popolno soglasje in življenjska harmonija med obema. Pri tem ne gre samo za telesna soglasja, temveč prav tako in morda še bolj za duševne lastnosti, posebnosti značaja, nazorov in vzorov.

V prvem valu mladostnega navdušenja in zaljubljenosti, pa tudi zaradi neizkušenosti in nepoučenosti, ljudje navadno vse premalo pazijo na te osnovne zahteve telesno-duševnega soglasja, ki je nujno potreben temelj za pravo prijateljstvo in trajno neomajno zvestobo. Reči pa moramo, da v tem vsem manjka potrebno poznanje človekove narave in njenih lastnosti, ki so potrebne za harmonično, složno sožitje dveh bitij v skupnem življenju.

Ljudje navadni mislijo, da je za složnost potrebna enakost značaja. Izraz takega mnenja je star ljudski pregovor: "Gliha vkup štriha" Vendar moramo takoj pripomniti, da je v tem samo pol življenjske resnice. Glede na vzore, ki jih imajo ljudje o harmoniji in složnosti v sožitju moža in žene v skupnem življenju, bi mogli namreč ločiti ljudi v dve polovici.

Dve polovici

Prvi so taki, da iščejo v drugem človeku takorekoč samega sebe. Ugaja jim samo tisti, ki na njem najdejo lastnosti, kakor jih imajo sami. Vse, kar je njim samim podobno, kar sami imajo, kakoršni sami so ali vsaj mislijo, da so, to jim je tudi na drugem človeku simpatično, privlačno, prikupno in ljubezni vredno. To so spoznali že stari Latinci, ki so imeli pregovor: Simile simili gaudet — enako se veseli enakega. In to se po domače pove: Gliha vkup štriha.

Taki tudi enake napake in slabosti, kakoršne imajo sami, na drugem z veliko obzirnostjo in razumevanjem opravičujejo in olepšujejo. Skratka, vse, kar imajo sami, hvalijo in odobravajo tudi na drugem. Tembolj, ako je to obenem ljubljeno bitje. Iz tega bi mogli sklepati, da je psihološko ozadje te polovice ljudi velika samo z a v e s t. To so ljudje, ki imajo navadno vedno prav. Vse,

kar sami storijo in sami mislijo, tako je najbolje, zato jim tudi drugi prijajo, ako se prav tako v življenju vedejo, mislijo in govorijo kakor sami.

Druga polovica ljudi je pa taka, da jim na drugem človeku ugaja predvsem to, česar sami n i m a j o . Taki v drugem človeku ne iščejo sami sebe, ampak samo dopolnilo sebe. Iščejo tisto, česar sami nimajo, kar na sebi pogrešajo. To so ljudje, ki napak in slabosti, kakoršne imajo sami, na drugih ne trpe. Takole pravijo: Teh napak sem že sam od sebe sit, kaj šele, da bi jih moral prenašati na drugem! Zato jih začno na drugem človeku odbijati prav tiste napake, ki jih imajo sami.

Psihološko ozadnje takih ljudi je podzavestno podcenjevanje samega sebe. Je nekakšen čut manjvrednosti, ki se v ugodnem primeru kaže kot osebna skromnost, spravljivost, uvidevnost in pri-zanesljivost v sodbi. Zato taki ljudje na drugih občudujejo lastnosti in sposobnosti, ki jih sami nimajo. Nasprotno pa je takemu človeku, če je sam na primer plah in neodločen, kar zopern ali anti-patičen drug, ki je prav tako plah in cincav. Tak človek v vsakem drugem podzavestno in zato nehote — išče dopolnitve.

Srečen zakon ne zahteva enakost značajev.

Za složnost in harmonijo v skupnem zakonskem življenju ne zadostuje preprosti recept, da si morata biti značaja enaka. Utegne celo zapeljati v usodno zмотo.

Mislimo si na primer človeka, ki je po svoji naravi pravi "diktator". Vse mora biti po njegovi glavi in gorje, če bi mu kdo ugovarjal. Njegovi največje veselje je, če more zapovedovati in ukazovati. Zato pa gorje, če se tak poroči z osebo, ki ima prav tak značaj. Tudi ta hoče samo ukazovati, ne trpi nobenega ugovora, ne zna nikoli ukloniti svoje volje drugemu. Če se dva taka človeka najmeta v skupnem življenju, jima nobena knjiga, pa naj bo še tako lepa, prav tako noben verski prigoovor ne bo nič pomagal. Drug drugemu bosta izpraskala oči — ako ne bosta iz previdnosti že prej šla narazen.

Zato pa mora vsak premisliti, s kom sklepa prijateljstvo in za njim ljubezen. Odpreti mora oči, da ne bo prepozno.

Če fant v nekaj starjših letih želi vzeti za ženo mlado dekle, češ da jo bo lahko "po svoje

naravna", ni dovolj, da je dekle mlado in neizkušeno — biti mora obenem "učljiv, prilagodljiv in vdan značaj". Če pa je dekle gospodovalne narave, bo fant v zakonu zelo razočaran, ker bo žena kljub neizkušenosti in celo kljub morebitnemu pomankanju šol vendarle po svoje delala in si ne bo dala nič dopovedati.

Obратно pa moški, ki je po naravi neodločen, plah in brez prave podjetnosti, potrebuje za dobro sožitje dekle, ki je odločno, samostojno in pogumno. V svojih lastnostih se bosta dopolnjevala in se tako strnila v celoto, ki bo harmonična in složna. Nobeden ne bo nič pogrešal, vsak bo našel uteho in obenem dopolnilo v svojih duševnih težnjah, zato bosta lahko oba srečna.

Dobro se ujemata tudi značaja, kjer je eden zelo samozavesten in ponosen, drug pa skromen in pohleven, ker skromen človek potrebuje poleg sebe v oporo samozavestnega življenjskega tovariša. Isto velja za dvojico, kjer je eden zelo pogumen in odločen, neustrašen in bojevit, drug pa plah in preveč popustljiv. Ali tudi, kjer je eden po svoji naravi črnogled, pesimist, drug pa optimist, ki vidi vse v lepi luči in tako tolaži prvega,

prvi pa svari tega pred preveliko lahkovernostjo. Podobno velja za razliko med enim, ki nikomur prav ne zaupa, in med drugim, ki je naiven in vsakemu vse verjame. Taki se v zakonu dobro dopolnjujejo. Če zna prvi ceniti prednosti, ki jih ima drugi, lahko taki značaji, ki se med seboj dopolnjujejo, prav složno in srečno živijo in v zakonu nimajo veliko medsebojnih težav.

Ne velja za vse razlike med njima

V tem poglavju smo spregovorili o razlikah v značaju, ki koreninijo v človekovi naravi in torej same na sebi niso tako slabe, da bi bile tudi že grešne. Pokazali smo, kako se taki značaji med seboj dopolnjujejo.

Seveda imamo pa ljudje tudi lastnosti, ki smo jih sami povzročili v sebi. Dobre smo si s trudom pridobili, slabe z zanikrnostjo zakrivali. Če smo si nakopali po svoji krivdi lastnosti, ki so naše nape, naši grehi — ne bomo mogli z njimi ničesar "dopolnjevati", saj iz napak ne more izvirati kaj drugega kot nesreča.

O teh primerih bomo spregovorili prihodnjič.

KOMUNISTI V JUŽNI AMERIKI, kaj bodo napravili, ko pride konec tega meseca na obisk Eisenhower? Sami pri sebi so se odločili, da bodo sprejeli moža iz Severne Amerike z razgrajanjem in gnilimi jajci. Slišati pa je, da je prišlo iz Moskve povelje: Pozdravljajte ga in mu kličite: dobrodošel! Moskva noče, da bi tik pred Eisenhowerjevim obiskom v Moskvi komunisti kjerkoli pokvarili "prijazno razmerje" med Ikom in Nikito. Ali bodo fantje v Argentini in drugod po latinski Ameriki to pot ubogali Moskvo? Računati morajo z nastopom peronistov, pristašev bivšega diktatorja Perona, ki je trenutno v Španiji. Peronisti mislijo Ika burno pozdravljati in njegov obisk izrabljati za manifestacije v korist Peronu. Čudna slika bi bila, če bi komunisti in peronisti iz enega grla vzklikali v pozdrav ameriškemu predsedniku.

SVETOVNE POPOTNIKE, kakor so: Nikita, Ike, MacMillan in podobne zverine, pa še daleč poseka Slovenec VIKTOR ZAJELŠNIK, ki je doma iz zelenega Štajerja, zdaj mu pa menda služi za domovino Kanada. V nasprotju z "vrhunci", ki po večini frčijo, se Viktor vozi s kolesom, po domače bicikljem. In tudi cilj mu ni samo kakih tucat držav, ampak menda prav ves svet. Prevozil je že preko 100 tisoč km, koliko jih pa še bo, bomo morda nekoč brali. Doslej je "premeril" Alasko, Severno Ameriko, Mehiko, Afriko, zahodno Evropo, Skandinavijo, Italijo itd. Tudi Rusija in za njo Azija sta na vrsti, če že nista bili. Morda ga bo zaneslo tudi v Sydney in se bo ustavil pri bratu Jožetu v St. Mary'su, kaj se ve. Tako bo še Jožc postal slaven, čeprav že nekaj časa ni nič slišati o njem. Če sta se videla v ZDA z drugim bratom — Romanom — ni znano, zelo verjetno pa. Kakšna "žilica" poganja Viktorja po svetu, o tem ga bomo pobarali, kadar bo prikolesaril preko — Pacifika.

Z B O R N I K

Swobodne Slovenije v Argentini

je še dobiti pri MISLIH

Cena: 1-0-0, poštnina 2/-

Naročite takoj, da ne bo prepozno!

“POD BOŽJO MISLIJO SMO”

Čemu je bolezen dobra?

(Bogdan Kozak: Zdravnikovi spomini)

BILO JE SREDI GRUDNA, KO SEM bil pri predstavi v čitalniški dvorani. Prišel sem ves poten zaradi silne gneče v zimski mráz. Konec tedna sem obolel. Dobil sem škrlatico...

Nisem se mogel ganiti, a zato sem tem bolj tulil ko ranjena zver in klical na pomoč ljudi, naj vendar ne puste pokopati živega nedolžnega človeka...

Kaj vse sem počel tisti večer, ne vem več. Koliko dni je trajalo to stanje, tudi ne vem, ker so dogodki tistega časa zaradi bolezni iz mojega spomina izbrisani...

Ležal sem sam, prinesli so v sosednjo sobo bolnika, ki je kmalu umrl. Zdravnik mi je povedal, da bom moral še najmanj dva tedna ležati in potem še dva tedna ostati v bolnišnici po predpisih, ki jih sam ne sme spreminjati. Lotevalo se me je strašno dolgočasje.

Prosil sem sestro strežnico, Madžarko, ki je bila navzlic mojemu besnemu napadu na sveti večer zelo prijazna z menoj, naj mi preskrbi kakšno berilo. Prinesla mi je debelo knjigo “Življenje svetnikov” v nemščini. Pogledal sem napis in zaglal knjigo na sosednjo posteljo.

“Kaj nimate drugega berila?”

“V tej hiši ne, razen molitvenikov”, je odgovorila sestra in pustila knjigo na postelji. Tisti in še drugi dan je ležala knjiga nedotaknjena.

Drugi večer po večerji sem pa začel knjigo listati in si ogledovati številne čedno izdelane slike, tu pa tam sem prebral tudi kak odstavek. Tretji dan sem se že vtopil v branje. Vso, nad tisoč strani debelo knjigo sem predelal, nekatera poglavja po dvakrat, celo trikrat. Ni mi bilo več dolgčas, zakaj branje je rodilo toliko novih, dotlej popolnoma neznanih misli in pobud v meni, da sem začel resno premišljevatí o največjem naporu — o sebi! In to prvič v življenju! Ob tolikih zgledih mi je postala očitna zgrešenost dotedanega življenja. V nemotenem miru na Poljanah (tam je bila takrat bolnišnica) so zorevali v

meni trdni sklepi za novo življenje, ki naj bo čisto drugačno od prejšnjega.

Teško mi je bilo slovo od očetovsko dobrega zdravnika in od sestre, ki mi je bila kakor duhovna mati naklonjena, a vendar sem hitel z veseljem nazaj v življenje.

Odločno sem se odtegnil svoji prejšnji tovarišiji, njenim burkam, nerodnostim in grehotam. Sramotenje bivših prijateljev me ni zadevalo več v živo, z vedrostjo sem je jih otepal. Iskal pa sem in kmalu našel ožjih stikov s pokretom za obnovo našega kulturnega in javnega življenja.

Tudi v šoli je bilo v kratkem drugače. Ta in oni profesor me je pohvalil, kar se poprej že ni zgodilo nekaj let. Videč mojo resnost in prizadevnost so mi profesorji sami od sebe naklanjali poučevanje premožnih nižješolcev. Kmalu sem se gospodarsko tako opomogel, da sem si izbral pri dobri gospodinji stanovanje s hrano. Ko sem drugo leto dobil štipendijo sem prihajal domov na počitnice samozavesten, ker nisem bil več sestradan iz raztrgan, pač pa sem prinašal temu ali onemu kaj in še očetu včasih dal kak petak ali desetak “za stroške z mano.”

Tisto napeto razmerje med menoj in očetom se je razvedrilo. Ko sem končaval gimnazijo, je občeval z menoj kakor s prijateljem in mi vse zaupal.

Ko gledam danes nazaj na dogodke, ki sem jih preživljal pred 40 leti, se jasno zavedam, da mi nebo v vsem življenju ni naklonilo večje sreče od one bolezni v peti šoli, ko sem že naglo drsel v življenjski prepad.

Mimo grede je videl (Jezus) človeka, ki je bil slep od rojstva. In vprašali so ga njegovi učenci: "Učenik, kdo je grešil, on ali njegovi starši, da se je slep rodil?" Jezus je odgovoril: "Ni grešil ne on ne njegovi starši, ampak (zgodilo se je), da se razodenejo na njem božja dela. Delati moram dela tistega, ki me je poslal, dokler je dan. Pride noč, v kateri nihče ne more delati. Dokler sem na svetu, sem luč sveta."

Ko je bil to izgovoril, je pljunil na tla, napravil blata iz slin, pomazal z blatom njegove oči ter mu rekel: "Pojdi, umij se v kopeli Siloe", kar pomeni Poslani. Šel je torej in se umil in ko se je vrnil, je videl.

... in ko ga je (Jezus) našel, mu je rekel. "Veruješ v Sina božjega?" Odgovoril je: "Kdo je, da bi vanj veroval?" Jezus mu je rekel: "Videl si ga in s teboj govori: on je!" In odgovoril je: "Verujem, Gospod!" In ga je molil.

In Jezus je rekel: Za sodbo sem prišel na svet, da spregledajo, kateri ne vidijo, in da oslepe, kateri vidijo".

Kateri so bili od farizejev z njim, so to slišali in mu rekli: "Smo mar tudi mi slepi?" Jezus jim je odgovoril: "Ako bi bili slepi, ne bi imeli greha. Tako pa pravite: Vidimo. Vaš greh ostane."

Razlagavec dostavlja: Jezusov nastop in njegov nauk je povzročil ločitev vernih od nevernih. Ponižni, ki jih imajo oholi voditelji judovskega ljudstva za slepe, prejmejo milost vere. Ošabnim farizejem in pismoukom, ki slepo zaupajo v svojo učenost in si domišljajo, da ne potrebujejo božjega razsvetljenja, Bog to milost odtegne in pusti, da dušno oslepé.

Kratek odgovor na Vernikovo pismo (febr. številka)

Dragi prijatelj: —

Odgovor na Vaše pismo bi ne smel biti kratek, zakaj dotaknili ste se ene največjih skrivnosti nadnaravne vere. Vemo, da to skrivnost razglablja največji duhovi vseh časov, do dna ji še nihče ni prišel.

S tem ni rečeno, da se mora naša misel ustaviti in se slepo podvreči nerazumljivi božji misli.

Skušali si bomo problem — kot Vi to reč pravilno imenujete — ogledati še od drugih strani. Premajhen je človekov razum, da bi si mogel na široko odpreti okno v ta skrivnostni svet. Po drobcih in ob tesni naslonitvi na milost od zgoraj je mogoče priti do neke stopnje spoznanja. Zaupajva! — Ur.

Misli, March 1960

ZAKAJ BOG PUSTI, DA TRPIMO

Pod gornjim naslovom je znani tednik NEWSWEEK v svojem izdanju 1. febr. 1960 imel naslednje poročilo, ki se po svoje bavi z istim problemom kot MISLI na teh dveh straneh letos:

Gornje vprašanje, ki je begalo Joba in za njim domala vsakega človeka, je stavil urednik lista HIWAY (v Ameriki) svojim bralcem, ki obiskujejo srednje šole (High School). Uredniki lista (ima 81,000 naročnikov) so bili prijetno iznenađeni, ko so prejeli nekaj nad 100 pismenih odgovorov z zelo resno vsebino. Dijaki, ki so pisali ta pisma, so prezbiterijanci. Poznejša številka lista HIWAY je objavila nekaj izbranih odgovorov. Tu so:

1. "Čemu bi na svetu pričakovali utopijo? Na svet smo postavljeni, da najdemo cilj svojemu življenju in ga dosežemo. Bog ni nikoli obljubil, da bo življenje za kristjana na zemlji neprestana veriga blaženih doživetij".

2. "Trpljenje ima svoj poseben pomen in cilj. Nagiba nas, da razmišljamo o sebi in svojih odnosih do Boga".

3. "Bog ne ustavi naraščanja povodnji in ne pogasi gozdnega požara zgolj zato, da bi obvaroval koga od nas pred pogibeljo. Naša naloga je, da se podvržemo zakonom narave, saj smo na vse zadnje tudi mi del narave."

4. "Ker je Bog poln ljubezni do nas, nas neče oropati svobodne volje. Ko pa lahko sami odločujemo (s svojo svobodno voljo), se rado zgodi, da se odločimo za nekaj, kar povzroči trpljenje nam samim in bližnjemu. Za nas je važno, da se zmerom odločimo za tisto, kar je prav. Na primer: atomska sila naj bi se uporabljala za pogon koristnih strojev, ne pa za uničujoče bombe."

5. "Ne Bog, mi sami povzročamo trpljenje, ker se vdajamo sovraštvu. Bog ljubi vse ljudi enako — črnce, Mau Mauce, Portorikance, Meksikance in komuniste. Ljubi jih prav tako kot bele Amerikance."

6. "Nezgoda in nesreča sta stvari, ki se mora vsak od nas pogumno z njima spoprijeti. Razmišljanje ob takih spoprijemih nam pomaga k boljše-mu razumevanju življenja in napravi iz nas zrele ljudi. Boga pa ne more nihče do dna razumeti — saj potem bi Bog ne bil več Bog."

V vsaki teh misli je seveda samo košček odgovora na to občečloveško vprašanje (problem). Pa saj smo že zapisali, da ni mogoče na ta silni problem odgovarjati drugače kot — po drobcih.

TONČEK IZ POTOKA

Povest

Spisal p. Bazilij

"RINGA, RINGA, RAJA!..." NI BILO nikoli konca v Potoku. Kadar je bil dež, je odmevala od njega hiša, v soncu dvorišče, a še pogosteje trata za hlevom.

"Ringa, ringa, raja!..."

Tonček in Nežika sta se držala za roke in rajala. Bagi je skakal okrog njiju in blejal. Kadar je bil najbolj vesel, je dvignil zadnje nožice in krenil z njimi po zraku, da bi se vsak ustrašil. Pa je vedno pazil, da ni zadel otrok, ki se ga zato nista nikoli ogibala. Prašičku Bolteku je bilo gotovo hudo: tudi on bi rad poskočil, pa ubožček zadnjih nožic ni mogel rabiti. Le na eno se je malo opiral, druga je bila čisto suha in je kakor mrtva bingljala ob strani. No, pa se je kar privadil in se med veselim in zadovoljnim kruljenjem drsal okoli Tončka in Nežike.

**"Ringa, ringa, raja,
pujsek pa nagaja,
Bagi pa priteče
in vse na tla pomeče..."**

Otroka sta se med glasnim smehom zvalila v travo, za njima tudi janček in prašiček. Še muček je prišel ter ljubosumno skočil na živi klobčič. Kokoši, ki so brskale po travi, so obstale. Petelin s spreminjajočim se perjem v ponosnem repu pa se je čudil brezkrbni otroški igri. Kaj bi se ne, saj ima vse polno skrbi za številno družino, katero sleherni dan vodi po dvorišču in sadnem vrtu ter jo čuva pred skobeem.

Igra se je nadaljevala in bi trajala prav do kosila, ako ne bi ugledal Tonček gosaka. V pozabljenem kotu med hlevom in ograjo materinega vrtiča za rože se je mučil s polžem. Nikakor ga ni mogel izvleči iz zavite hišice.

"Neža, ujemiva!" je kratkosrajčnik pokazal sestrici v kot.

"Dajva!" je bila takoj za to.

In že sta racala proti kotu, kamor zaradi kopriv sicer nista rada hodila.

Gosak je bil preveč zaverovan v svoje delo, da bi pravočasno skočil iz pasti. Ko se je zavedel, so ga že gnetli drobni prsti.

"Moj, moj!" sta kričala otroka in ga s svojimi objemi tako presenetila, da se je celo braniti pozabil. Ali pa se mu je pri vsej možati resnosti le dobro zdelo, da sta ga enkrat brez njegovega privoljenja dobila v roke, kdo ve...

"Mene rajši kot tebe!" je povedala Nežika.

Tonček pa takoj v ihti. Naka, vedno ne sme obveljati sestrina! Zagrabil je gosaka za vrat in ga potegnil k sebi. To pa je bilo gospodu vseeno malo preveč.

"Ga, ga, ga, ga!..." se je oglasil in zakrillil s širokimi perutnicami. Nežika je takoj sedela med koprivami in se drla na vsa usta. Tonček pa se je srečno okrenil in jo hotel odkuriti z nevarnega kraja. A gosak ga je zagrabil s kljunom za krilce in tudi njega posadil med koprive. Tako! Če joka eden, naj mu pomaga še drugi, saj tako vedno skupaj pojeta v Potoku! — Potem je očka gosje družine moško odkorakal proti vodi. Saj je zmagal nad predrzno otročadjo, ki se mu odslej gotovo ne bo nikoli več upala blizu.

Tonček je bil od sestrice toliko na slabšem, da mu je gosakov kljun preparal rožasto krilce prav do srede hrbita. Grdun grdi!

★

Ko je prišel čas, da bi kruljevega pujska "poščegetali" na debelem vratu, je nastal v Potoku tak dirindaj in vik in krik, da je mesar Peter debelo gledal. Navsezadnje bo moral zares domov, ne da bi kaj opravil...

"Bolteka ne! Naka! Ata, Bolteka ne!" so prosili med neutolažljivim jokom Nežika, Tonček, Ivanka in Ančka. Celó Janez, ki bi pri drugem ščetinarju sam pomagal mesarju, je vlekel očeta za roko in ponavljal prošnjo.

"Bog se usmili, kaj naj ga zastonj redimo do smrti?" se je smejal oče. Pa je bilo še njemu hudo, ko je gledal šepavega prašička, ki se je nič hudega sluteč drsal okrog otrok in krulil.

"Kako bi, Marijana?" je vprašal oče, ki se je komaj otresel otrok in se prestopil v vežo.

"Da bi odložili, ni vredno. Enkrat ga tako moramo zaklati."

"Pa ti uredi z otroki!" je povedal in odšel klicat hlapca.

Mati je stopila v sobo, kjer je glasno odmeval jok. Kot bi imeli mrliča v hiši...

"Zdaj pa mir in za peč!" je resno ukazala in napravila strog obraz.

Za trenutek je bilo vse tiho, potem se je sprostil nov potok solza.

"Bolteka ne, Bolteka ne!..."

"Tiho in na peč! Ne gre drugače!" Prijela je najmlajše tri ter jih dvignila na peč, Ančka pa je sama zlezla za njimi.

Janez je sedel v kot in trmasto gledal v širokega mesarja, ki je iskal svojo torbo z noži. Nenadoma mu je izginila s klopi in šele mati jo je našla za vrati pod očetovim predpasnikom. Pre sneti Janez!

Ko je na dvorišču zacvilil prašiček Boltek in žalostno klical na pomoč, sta pomagala mesarju samo hlapec in Micka, ki je med jokom mešala kri. Oče se je umaknil v mlin, kjer je ropotanje kamnov prepilo smrtno krike, mati pa je v veži ropotala z lonci. Otroci so si na peči med glasnim tuljenjem mašili ušesa.

Kako je svet nehvaležen! Ubogi prašiček!... Bagi pa je do pozne starosti ostal v Potoku in je bil ves čas Tončkov in Nežin zvest spremljevalec.

POZIMI ROŽICE NE CVETO...

V tednu po Velikem Šmarnu se stiški zvonovi skoraj niso ustavili. Venomer se je oglašal iz slepih lin navček, za njim pa so jokali ostali ter prosili božjega usmiljenja za umrle župljane. In grobar Tone je kopal jame, dokler še sam ni legel v posteljo z vročico in kozavim obrazom.

Tuj berač je bil prišel v vas. Menda od novomeške strani. Obležal je na županovem podu in ko so ga ljudje spravili v hišo, so videli, da ima koze.

"Črne koze..." je šlo od ust do ust. V nekaj dneh so dva nesli za beračem na pokopališče. Potem je pobralo staro Petelinko, ki je stanovala v bajti za samostanskim obzidjem.

"Bog se nas usmili," se je pokrižala Pintarčkova babica, ko je zvedela za Lojzino smrt. "Še v nedeljo popoldne sva govorili na mostiču, ko se je vračala z Izirka."

Ko so naslednji dan otroci silili v staro mater, naj jim zopet pove ono o škrtu in poredni Tonki, jim je menda prvič odrekla. Da se ji prav nič ne ljubi, se je izgovorila. Popoldne pa jo je že kuhala vročina. Takoj po kosilu je morala v posteljo.

"Da niso prišle črne koze v Potok..." je zaskrbelo očeta.

"Bog ne daj!" se je pokrižala Marijana. A ko je prinesla materi v kamro čaja, ji je skodelica skoraj padla iz rok: stara mati so imeli ves obraz rdeče zabuhel. Izpuščaji so se že kazali...

Misli, March 1960

Črne koze!... Tudi v Potoku.

In kar je Marijano najbolj zadelo: Po postelji sta kobalila Tonček in Neža, prevračala kozolce ter nagajala stari materi, ki ni bila zaradi vročine prav nič pri volji. Pa ju je zaman odganjala. Šele materin resni glas ju je prestrašil, da sta splezala z ležišča in se zagnala v hišo.

"Mati, koze imate!" je med jokom izdavila Marijana.

Stara mati je molčala. Šele čez trenutek je počasi in pretrgano spregovorila: "Se mi je zdelo... Za Lojzo grem."

Potem je prišel v hišo Miha. Ni mislil, da bo tudi Potok videl bolezen in morda celo smrt. Mati so stari: težko bodo zdržali, saj še mlajše pobirali...

"Miha! Na otroke pazi, da kaj ne dobe! Je škoda drobiža..." je hropla bolnica.

"Bom, mati!" je bilo hudo očetu. V tišini, ki je vladala v kamri, je prisluhnil veselemu smehu svojih najmlajših. Bog ne daj, da bi kateri od njih umrl na kozah! Saj bi šel in v žalosti razbil mlinsko kolo, da bi jenjalo ropotati. Če otroci ne bi več kričali okrog hiše, naj bi tudi potok ne pel čez lopatice in mlin naj bi umolknil s svojimi kamni in stopami! Toda, da bi potok umrl... Nak, ne sme!

Pravkar je prišel Matevž. Na Leskovecu je kupoval kravo, pa se je domov grede oglašil v Potoku. Le pri vratih je pomignil bolnici, v kamro ga Miha ni pustil. Pač pa sta se zmenila, da pojdejo otroci z njim. Mlajši štirje. Janez je tako ves dan na paši, Micka in Francka pa morata pomagati materi. In te dve itak ne bi hoteli od hiše.

"Pri tebi bo zanje bolj varno, tu pa so koj na postelji pri materi."

Da, Matevževa domačija ne stoji med vaškimi hišami, ampak sameva prislonjena v breg za samostanom. Pri Poberetovih še nihče in zbolel, hvala Bogu.

"V Stično sta prišla včeraj dva mestna gospoda. Menda sta doktorja iz Ljubljane," je pravil Matevž. Takrat v št. Vidu še ni bilo zdravnika.

"No, ta dva nam koz ne bosta pregnala!"

"Ko bi bili še menihi v samostanu!" je vzdihnila stara Kljunka, ki jo je iz Dobrave poklicala Marijana. Vedela je za vse vrste zdravilnih rož in hitro pomagala, če je bilo potreba. Stari materi je takoj namočila obkladke.

Oče Miha je še pomnil, kaj so pravili stari ljudje, ko je kot paglavec poslušal z očmi in ušesi njihovo modrost pod starodavno samostansko lipo. Da, da! Ko so še menihi molili v samostanu

(Dalje na str. 87.)

Izpod Triglava

OD LITJE DO KRSKEGA naj bi ob Savi zraslo sedem elektrarn, tak načrt baje imajo v Sloveniji. Sava je med omenjenima krajema dovolj deroča, da da bi elektrarne iz nje dobivale vodni pogon. Toda inženirji niso vsi enih misli. Nekateri trdijo, da Sava tam nikakor ni godna za take naprave. Oblast sili na gradbe novih elektrarn, ker so se dosedanje dosti slabo obnesle. V nekaj letih so na hitro roko zgradili celo vrsto elektrarn, ki naj bi vso Slovenijo prepregle z električno razsvetljavo in pogonsko silo, pa se je izkazalo, da so jim dali premajhno zmogljivost in pozabili na potrebo rezerve za nepredvidene vremenske prilike. Tako so si morali v letošnji zimi izposojati elektriko iz Avstrije in Madžarske.

V STRNIŠČU na dravskem polju je znana tovarna aluminija, pa je morala ustaviti obrat zaradi pomanjkanja elektrike. Enako tovarna dušika v Rušah nad Mariborom. Jeseniška železna tovarna na Jesenicah na Gorenjskem je pa morala obratovanje temeljito omejiti. Tudi v privatnih poslopih in v gospodinjstvu skoraj povsod manjka elektrike.

V CERKNICI, STARI LOKI, na Križni gori pri Ložu in v mnogih drugih krajih popravljajo cerkve. Od povsod se obračajo za pomoč na izseljence iz tistih krajev, posebno na svoje v severni Ameriki. Ne zaman. Vedno se odzovejo taki, ki pridno zbirajo med rojaki in sami sežejo globoko v žep. Zato neprestano romajo iz Amerike težki stotaki in tisočaki v Slovenijo za popraviljanje raznih cerkv.

OD LJUBLJANE DO ZAGREBA naj bi postala Sava plovna, tudi o tem razpravljajo. Seveda bi bilo treba v ta namen v njeno strugo spraviti več vode. Odkod? Pri Planini na Notranjskem naj bi se zgradilo veliko umetno jezero, ko bi zalagalo Savo z vodo, kadar bi je sama imela premalo. Seveda je to šele načrt, če ga bodo izvedeli ali ne, se bo šele videlo.

V MARIBORU je ondotni tekstilni inštitut izdelal načrte za gradbo tekstilne tovarne v — Abesiniji. Gradili bodo tovarno Italijani, Slovenci bodo dela nadzorovali.

BRNIKI so menda trije, to se pravi vasi na Gorenjskem med Vodiciami in Cerkljami. Postali so imenitni, ker tam gradijo letališče za Ljubljano. Novo letališče naj bi nadomestilo dosedanje dvojno: pri Zalogu blizu Ljubljane in ono v Lescah na Gorenjskem. Postali sta namreč premajhni.

NA LJUBLJANSKI UNIVERZI študira osem dijakov iz Združene arabske republike (Egipt-Sirija). Vpisani so na tehniki. Slovenščino že dobro obvladajo, pri izpitih si tu pa tam pomagajo tudi z angleščino. Slovenija se jim je priljubila, le ljubljanska megla jim ne gre v račune. Arabci študirajo tudi na drugih univerzah v Jugoslaviji, dočim nekaj Jugoslovancev študira na univerzah Združene arabske republike. Tako sta se dogovorila Tito in Nasser.

EDEN ARABSKIH DIJAKOV v Ljubljani je iz lastne izkušnje spoznal, kako neljubo je Slovencem, da na njihovi zemlji spodriva domači jezik srbohrvaščina. Šel je kupovat sadje in je slovenščino še tako lomil, da ga je prodajalka imela za Hrvata. Ozmerjala ga je, češ, če med nami živiš, se pa tudi nauči po naše govoriti! —

SKRIVNOSTNA CELINA je naslov knjigi, ki opisuje Antarktiko in je izšla v Državni založbi Slovenije.

V POSTOJNO prihaja leto za letom več inozemskih turistov. Zaradi tega so začeli v mestu z gradnjo številnih hotelov. V načrtu imajo tudi vzpenjačo na Nanos.

"SLOVENSKA AKROPOLA" naj bi se imenoval ljubljanski grad in naj bi se tudi v tem smislu preuredil, tako je zamislil bodočnost gradurajni arhitekt Plečnik. Toda njegov načrt je ostal na papirju, kakor tudi več načrtov drugih arhitektov. Vendar je misel na preuredbo gradu še vedno živa in prej ali slej se bodo lotili dela, naj že bo po enem ali drugem načrtu. Baje je zadeva obtičala ob vprašanju, kam z družinami, ki zavoljo pomanjkanja stanovanj zdaj stanujejo po raznih grajskih prostorih.

LJUBLJANSKI ŠKOF VOVK je končno vendar dobil dovoljenje, da je mogel v Rim k sv. Očetu poročati o svoji škofiji. V Rim je dospel zadnje dni januarja. Več drugih škofov iz Titovine je smelo v Rim že lani, glede Prevzvišenega Antona Vovka so doslej prihajala poročila, da ga nikakor ne puste čez mejo, da ga imajo pod posebnim policijskim nadzorom, da so mu celo pisme-

Ž I R I v Poljanski dolini

no poročilo, ki ga je skušal poslati sv. Očetu, konfiscirali. No, zdaj kar nenadoma prihaja vest, da je smel osebno v Rim. Človek bi mogel sklepati, da je bil škof Vovk doslej "nevaren", ker je bil pač — Rožmanov namestnik... Odkar je pravi ljubljanski škof, je v očeh komunistov postal menda manj — sumljiv...

V TRSTU so odprli že drugi dijaški dom za slovensko srednješolsko mladino. Prejšnji je v ulici Michelangelo, novi v ulici Ginnastica. Da se je mogel ustanoviti še en dijaški dom, je pripomogla sama italijanska vlada, ki sestoji seveda iz krščanskih demokratov. Glavno besedo pri vodstvu in vzgoji v obeh domovih pa imajo — slovenski komunisti. V obeh imajo svoje sedeže titovske organizacije, n. pr. taborniki. Slavna italijanska "Democrazia Christiana" je videti s tem stanjem kar zadovoljna. Kadar gre za Slovence, pozablja, da nosi ime "Christiania", postane "Italianesima". Sama pomaga vzgajati iz slovenske mladine komuniste, potem pa lepega dne obrne plašč in kriči: Slovcem nič, so sami komunisti...

IZ PISMA, ki je prišlo iz domovine in ga je nekdo odstopil uredništvu MISLJ: "Življenje pri nas ne kaže nobenega napredka, razen za nekatere. Tako se posamezni kopljejo v razkošju in se vozijo v najmodernejših limuzinah, a drugi sloji naroda si ne morejo nabaviti niti košček teletine ali drugega mesa, ki je bilo vsaj včasih na razpo-

lago. Nekoliko lažje je s kuretino, ker je nekje za Posavjem kokošja farma. Sliši se pa, da se tudi ta ne bo obnesla. Na vprašanje, zakaj ni mesa, odgovarjajo mesarji, da bo še slabše. Ljudje vse vprek godrnjajo nad gospodarstvom. Pohvalijo se menda edino upokojenci, ki prejemajo nakazila pokojnin ne samo redno in pravočasno, ampak pogosto nekaj dni v naprej, posebno pred — državnimi prazniki. Oblast računa, da bo tako denar najhitreje dobila nazaj."

NA KRIŽIŠČU

Ko sam
po cesti na križišču se oziram,
ne znam, v katero smer bi šel.

Mar li na sever?
Pa kaj bi tam?

Naj grem na jug,
na svetli vzhod?
Samo da nekam že — odtod!

Blešči zahod v škrlatu,
za njim moj duh molče vesla.
Hoj, hoj,
na pot, na pot!

Ivan Burnik

OTROCI LAŽEJO

SEVEDA NE LAŽEJO VEDNO, včasih pa le. Nekateri celo pogosto. Razlogi za laž so različni. Največkrat lažejo v sili, da bi ne bili kaznovani. Dostikrat pa tudi iz gole navade.

Če so starši z otroki prestrogi in jih kaznujejo za vsako malenkost, se otrok kaj hitro oprime laži, da bi se izmazal. Mati morda misli, da ga mora potem še bolj strogo kaznovati, pa to ne drži. Naj rajši poskusi z ljubeznijo, z lepo besedo, ki bo otroku dopovedala, kako grda je laž. Če bo otrok spoznal, da materi lahko zaupa, bo drugič takoj na prvo vprašanje govoril resnico. Če pa mu ni drugega v mislih, kot strah pred kaznijo, bo postal večji in večji hinavec.

Otroci pa lažejo tudi iz gole navade. Imajo bujno domišljijo, stvari povečajo ali pomanjšajo, povedo napol po pravici, kmalu pa opuste še tisto polovično resnico in nad njimi zagospodari očitna laž. Ne bilo bi prav, če bi se oče ali mati takim lažem smejala in dajala otrokovi bistroumnosti priznanje. Otrok bi si domišljal več in več, spletal nove in nove laži, pa nazadnje sam vanje verjel. Seveda pa tudi stroga kazen ni na mestu. Resen opomin, primerno posvarjenje, da! Zaradi Boga se je treba ogibati laži, pa tudi zaradi samega sebe in bližnjega.

Zelo velikega pomena pa je — **zgled staršev in drugih, ki imajo z otrokom opraviti**. Če otrok opazi, da mati ali oče drug drugemu lažeta, je pač za njegovo resnicoljubnost že domala vse izgubljeno. Ali če opazi, da njemu samemu odrasli na razna vprašanja odgovarjajo z lažjo — zakaj naj bi on bil drugačen? Res, v vsakem primeru otroku ne moreš povedati vse resnice. Vendar glej, da bo tvoj odgovor kolikor mogoče blizu resnice. Če bo otrok kdaj odkril, da ga je lastna mati "pošteno" nalagala, bo prav gotovo tudi sam od dne do dne bolj "debelo" lagal.

Žal, da bi bilo treba nad tem člančičem pripisati k naslovu: Otroci lažejo — starši pa tudi...

Kadar torej spoznaš, da te je otrok nalagal, ravnaj z njim zelo mirno in se nikar ne razburjaj. Sprašuj ga previdno sem in tja, da ti bo moral končno priznati: zlagal sem se... Morda bo priznal to vsaj po ovinkih, če že ne popolnoma naravnost. Tedaj ga primerno kaznuj, po pameti in zares. Nikar kazni samo obetati, izpolni obljubo, oziroma napoved. In ko kaznuješ, ne pozabi tudi poučiti! Naj otrok uvidi, da je kazen zaslužil. Naj uvidi, da mu laž ni v korist v nobenem pogledu, naj uvidi, da mu čez nekaj časa nihče ne bo verjel,

ako se čimprej laži ne odvadi. Da bi si z nakladdanjem laži na laž zapravljal dobro ime za vse življenje — tega pa menda ja ne boš hotel, otrok moj...

Tako in podobno, mati! Zavedaj se, da moraš svojega otroka vzgojiti, ne samo zrediti!

IZ MATIČNIH KNJIG N.S.W.

Poroke.

V katedrali v Wollongongu sta se zvezala k večni zvestobi Jože Žohar iz Dolič pri Murski Soboti in Anica Tkalčević iz Hrvatskega Liplja. Poroka je bila v zvezi s slovensko mašo v Wollongongu dne 31.1.

V Unanderri sta stopila pred oltar Breda Gajšek iz Maribora in Honorat Bažon iz Istre. Poroka je bila 20. februarja.

Obema paroma iskrene čestitke in voščilo za božji blagoslov!

Krsti

V Paddingtonu, St. Francis, so bili v januarju trije krsti.

Ivan Igor, prvorojenec Ivana Kobala in Francke r. Pavlovec iz Camperdowna je postal kristjan 24. jan.

Boris Vincenc je istotako prvorojenec Vinka Viteznika in Anice r. Ogrizek iz Annandala, krstna voda ga je občila 30. jan.

Evelina Adela se je pridružila bratcu Denisu v družini Dušana Saksida in Marice r. Bevc v Woollahri. Pokristjanili smo jo 30. jan.

V Port Kembli sta dobila Vinko in Štefka Bogatin "božičnika", da sta imela žive jaslice. Imc je dobil po najbolj "priročnem" svetniku: Štefan. Krst je bil 24. jan.

V Wollongongu so v katedrali krstili 31. jan. Silvano Ivo, petega otroka iz družine Lovrenca in Valerije Bedek. Tako ima stara mama gospa Kale še nekaj več požrtvovalnega dela, da razbremeni starše številne družine, ki morajo za zaslužkom.

V Oyster Bayu sta obhajala prvi družinski božič v svoji visoki "Triglavski vili" Matija Merlak in Tončka r. Rejec. Uganila sta, da bo hčerki-prvorojenki ime Andreja Tončka. To se je zgodilo pri krstu 30. jan.

V Blacktownu je prišel delat družino bratcu Tončku v družini Franka Gržine in Lucije r. Bilis Maks Francis. To ime je namreč dobil pri krstu 13. febr.

Vsem novim kristjanom in njihovim staršem vse najboljše!

TUDI TA SE JE — IZGUBIL

(Pismo iz Pariza)

Dragi p. Bernard: —

Najprej želim obilo božjega blagoslova pri delu v novem letu. Zdaj pa takoj prihajam s prošnjo:

Iz Gornjih Ponikev pri Trebnjem je doma rojak MARTIN KOS, ki se že dolgo ni oglasil so rodnikom. Je že več let v Avstraliji in je imel naslove:

Forest Commission
Briagolony, Vic.

D. Hampreys, St. Clair Bush,
Lixola, via Heyfield, Vic.

Dr. Martin Vovk
Grand Central Hotel
Cobron, Vic.

Njegov brat bo hvaležen, če je mogoče zvedeti za njegov sedanji naslov. Kdor bi vedel zanj, na ga opozori ali naj sam sporoči na MISLI, lepo prosim.

Kako kaj gre z delom? Saj dosti izvem iz MISLI, marsikaj pa samo "zaslutim", ko imam dovolj izkušenj...

Ali ne bi pošiljali v Pariz nekaj več številok MISLI, da bi jih razdelil med ljudi, ki odhajajo v Avstralijo? Tako bi že vnaprej vedeli, kam se je tam obrniti in kam se nasloniti.

Prisrčne pozdrave! Vdani

Nace Čretnik.

TONČEK... (s str. 83)

in klicali božji žegen nad Stično, tudi boleznj ni bilo. In kadar je prišla, je bil takoj menih v hiši, ki se je razumel na take stvari. Če so mu rekli "gospod dohtar", je bil hud. "Brat lekarnar sem," je dejal, "in kolikor morem, pomagam. Več bo pa Bog storil, kakor mu je všeč..." Kdo pa naj mestnim doktorjem verjame? Še nihče redkih, ki so jih peljali iz Stične v ljubljansko bolnišnico, ni prišel zdrav nazaj. Niti mrtev ne, ker so vse pokopali tam pri Sv. Krištofu...

"Toda slišal sem, da sta bila gospoda pri Mlejnikovem Froncu in je že precej boljši. Menda sta prinesla s seboj zdravila..." je povedal Matevž, ki je bolj trezno gledal na stvar. Potok pa je bil precej od sveta.

"Le kdo jim bo verjel, šušmarjem!" se je

vtaknila vmes Kljunka, ki se je bala, da bo ob službo. V Stično si zdaj skoraj ne bo upala. Navsezadnje jo bosta dala gospoda še zapreti, saj v Ljubljani gotovo drugače zdravijo kakor ona...

"Kdo jim bo verjel? Ti vem, da ne!" se je zasmel Matevž.

"Ti ne, ti ne!..." sta okrog ženske zapela Tonček in Nežika, ki sta vleka na ušesa pogovor odraslih.

"Kako se hitro zagovoriš!" sta se spomnila moža na otroke.

"Najbolje bo, da kar naprežeš in bi nazaj — če seveda utegneš — pripeljal gospoda župnika. Mati ga sami želijo in prav je tako."

Matevž je bil takoj pripravljen. Hlapec je napregel, otroci pa so se med veselimi vzkliki skobacali na koleselj. Prvič so se peljali iz Potoka.

(Nadaljevanje pride.)

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Na gornji sliki vidite Hartmanovega Maksija in Mesarjevega Ivančka iz Melbourn. V svojih narodnih noša sta se udeležila romanja v lanskem novembru in tam ju je ujel v svojo "kamrico" fotigraf P. Nikolič.

P I S M O.

Blacktown, 11-1-1960

Dragi p. urednik: —

Na Silvestrov večer je minilo staro leto in z naslednjim jutrom smo vstopili v novo leto 1960. Ko o tem mislim, se mi zdi celo življenje kot neka knjiga. Ko mine staro leto, se obrne papir in z novim letom se začne na novi strani. Včasih sem kar zadovoljna, da je staro leto minilo z vsemi križi in napori, in upam, da novo bo kaj boljše.

Božične praznike smo praznovali kot smo pa mogli. Ata je postavil jaslice in lepo božično smreko, jaz in Slavko sva jo pa krasila pozno v noč. Ko sva končala, sem jaz šla spat, Slavko je pa še ostal in še nekaj popravljaj. Zjutraj je bilo smeha, ko smo ga našli spečega na mizi pred jasicami.

"O, to je pa živ pastirček!" se je ata zasmel, "samo zaspal je namesto da bi molil."

"Ne, menda je varoval bonbončke, da jih ne bi Jezušček pojedel", je tudi to krat Avica počasi in resno povedala po svoje.

Le s težavo smo se premagali pred smehom in vendar par božičnih zapeli in pomolili. Nato smo dobili vsak svoje darilo.

Avici in Mariji Kristini pa gre še vedno po glavi sv. Miklavž, ki sta ga videli v Sydneyu. Letaga ne moreta razumeti, zakaj sta parkeljna zveča in nabijala tisto luškano punco, saj je znala lepo in na glas moliti. Hrastovega Andrejčka tudi ne moreta prehvaliti, da kako lepo je deklamiral. Je res priden fantek in hvale vreden.

Z veseljem tudi povem, da izpite sem dobro izdelala in vdobila lepo knjigo v nagrado. Sedaj grem v prvo gimnazijo. Isto tako tudi Slavko, čeprav nagrade letos ni vabil.

V Imeniku uspeh v CATHOLIC WEEKLY z dne 17. dec. smo našli razen najinih tudi več poznanih slovenskih imen: Nada Kranjc, Rožamarija Rujmovič, Vera Stanič, Marija Zlatar, Erika Kučan, Kalinka Brazda, Alenka Mandič, Marija Kost, Vida Mehlin, Danijel Trobec, Gabriel Furlan, Zoran Pirjevec, Rober Golob in še drugih. Ali se bo kakšen od teh oglasil v Kotičku? Rada bi kaj slišala o njih.

Lepo pozdravlja vse Slovenčke in prijatelje MISLI

Slavka Filipčič.

Dostavek uredništva: Poglejte zgoraj, kdaj je bilo to pismo vrženo na papir in kdaj prihaja v MISLIH! Skoraj dva meseca je že stari. Zakaj in kako to?

Nič ne pomaga, krivec mora priti pred javnost. Slavkin ata piše tako (in urednik je pismo prejel 16. febr.): "Oprostite, če bo malo (!) pozno. Že cel mesec in več nosim v torbi pisma otrok. Sem se kar spozabil o njih".

Nič ne bom rekel, Filipčičev ata se zna marsičesa lotiti, tudi peresa, kadar si vzame čas. Ampak če ga bodo hoteli vzeti za poštarja in bodo mene vprašali za "reference" — takrat mu bo slaba pela!

Komaj se je še našel čas za objavo Slavkinega pisma, Slavkovo smo morali to pot pustiti pri miru. No, saj je pa v februarju pisal samo Slavko. Drugič si pa, Slavko in Slavka, izberita drugoga — poštarja...

LETOS je zadnja zimska polna luna 13. marca. Ta nima pri veliki noči nobene besede. Naslednja polna luna — štiri tedne pozneje — bo 11. aprila. (Ne pozabite si je ogledati, če ne verjamete!) To bo prva pomladna, zakaj 21. marec, ko se začne pomlad, bo že daleč zadaj. Dan polne prve pomladanske lune bo — torek. Zdaj ni nobenega vprašanja več — naslednjo nedeljo mora

biti velika noč — in tudi res bo! Na nedeljo 17. aprila!

Ko je enkrat ugotovljeno, kdaj je v kakšnem letu velika noč, ni nič več težko določiti, kdaj pridejo drugi prazniki in časi v cerkvenem letu, ki se ravna po dnevu velike noči. O tem pa nekaj prihodnjič.

POST OFFICE BOX 63, MAROUBRA, N.S.W.

NA GORNJI NASLOV JE NEKI SYDNEY-CAN poslal ček za 1,000 funtov. Ček je došel na svoj cilj še isti dan, zakaj Maroubra je eno od zelo številnih sydneyjskih predmestij.

Ček za 1,000 funtov je bil izredno dobrodošel, ker je pač prinesel tako izredno visoko vsoto. Drugače pa ni bil nič nenavadnega. Čeki namreč prihajajo na gornji naslov domala vsak dan. Seveda po večini v mnogo manjših vsotah. Toda vsak ček, velik ali majhen, je enako dobrodošel in pomaga doseči cilj, ki si ga je zastavila ustanova na gornjem naslovu.

Naslov: P.O. Box 63, Maroubra, N.S.W. je znan po vsej Avstraliji. Zato tudi čeki prihajajo tja iz vse širne Avstralije. Ker ja ustanova, ki se skriva za tem naslovom, še precej nova, se je bati, da bo dotok čekov usahnil, zakaj izkušnja uči, da vsaka nova reč v začetku zbudi zanimanje, počasi pa ljudje obrnejo pozornost kam drugam. Vsaka novost "vleče" samo nekaj časa.

Toda dotok čekov na gornji naslov ne sme usahnuti. Preveč važna in pomembna je ustanova, ki ima ta naslov, da bi smelo zanimanje zanjo usahnuti. Pa tudi podpora ne sme prenehati. Zato so se ustanovitelji potrudili, da so si zagotovili stalni dotok čekov, čeprav v primeroma majhnih vsotah.

Kako so to napravili?

Poiskali so širom po Avstraliji blizu 2,000 ljudi, ki so se zavezali, da bodo poslali na naslov iz lastnega žepa vsak mesec 2/-. Pa ne samo to. Obvezali so se poleg tega, da bo vsak od njih med prijatelji in znanci pridobil 12 drugih, ki bodo prav tako poslali po 2/- na mesec. To pomeni nekaj rednih stotakov na mesec. Seveda bodo pa še nadalje prihajali izredni darovi od drugod. Verjetno bo kdaj pa kdaj vmes kak stotak, če že ne tisočak.

Pa kaj je tista "ustanova" na naslovu P.O. Box 63?

Misli, March 1960

Na isti naslov dan na dan prihajajo tudi pisma, ki ne vsebujejo čekov, ampak — prošnje. Prošnje se glase nekako tako:

"Pošljite mi, prosim, tiskovine, ki jih oglašate v dnevnem tisku. Iz njih se želim poučiti, kaj je katoliška vera. Ko sem bral Vaš oglas, se mi je zbudilo zanimanje in si želim bolj natankega pouka."

Zakaj pa prihajajo take prošnje prav na ta naslov?

Ustanova, ki je skrita za tem naslovom, se imenuje: THE CATHOLIC ENQUIRY CENTRE. Po naše morda: **Katoliško pizvedovalno središče**. Z drugo besedo: Nekatoličani, ki bi bi želeli kaj več zvedeti o katoliški veri, so povabljeni, da se obrnejo na ta naslov. Prejeli bodo po pošti brezplačno tiskovine in knjige, ki jim bodo razložile do potankosti katoliški nauk.

Tako torej prejema ustanova dvojje vrste pisem: Prošnje od nekatoličanov, darove v denarju od kattoičanov, da more ustanova prošnjam nekatoličanov ustreči.

Ustanova: THE CATHOLIC ENQUIRY CENTRE v Maroubri je torej **misijonska ustanova za porast spreobrnjenj h katoliški veri v Avstraliji**.

V resnici bi moral biti vsak katoličan v Avstraliji taka ustanova. Vsak katoličan bi moral z besedo in zgledom pridobivati nekatoliške Avstralce za sprejem katoliške vere. Na žalost je med nami katoličani preveč takih, ki nočejo o svoji veri z nikomer govoriti, ali so pa celó sami premalo poučeni, da bi mogli druge učiti.

Zato se je ustanovil THE CATHOLIC ENQUIRY CENTRE, da opravlja to nalogo v imenu avstralskih katoličanov. In ti so pozvani, da vsaj s svojimi denarnimi prispevki vrše misijonsko delo med svojimi sodržavljani — uspeh ne bo izostal.

Na obisku v Sloveniji

J. Hladnik, Argentina

SE V VIPAVO IN NA SVETO GORO

Ob vstopu v Slovenijo sem le s pogledom pobožal lepo vipavsko dolino. Tudi na Sveto goro sem le v mislih poromal. A namen sem imel, da se vrnem in tako sem tudi napravil 29. julija.

Skozi Logatec teče živahen promet. Avtobusi hite v Koper in Trst, Gorico in Bovec, Idrijo in Tolmin. Pa me je nalimal tisti, ki sem ga hotel vzeti. Ni ustavil v Logatcu. Torej kombiniraj, kakakor veš! Vzel sem drugega, ki vozi do Sežane. V Postojni pa sem ga dobil za Gorico.

Tako sem imel priliko, da sem si ogledal tudi Postojno. Jama je seveda predaleč in prevelika, da bi vtegnil vanjo v dveh urah, ki sem jih imel na razpolago.

Kot nekdanj, tako je še danes Postojna svetovno zanimiva točka zaradi čudovite jame. Zato je tam tudi tujski promet zelo razvit. Na trgu vidiš tudi goropisno karto, ki opozarja na vrhove in pota postojnske okolice. Tam sem še enkrat preštudiral, kateri so grički, ki sem jih od doma tolikokrat gledal. Obsega vso Hrušico, Nanos in Pivko s Cerkljanskim Javornikom in Reško goro.

Obiskal sem gospoda Jezusa v cerkvi in župnika, ki je seveda tudi sam, brez kaplana. Spada pa Postojna pod goriško administracijo, pač najbolj nesrečno škofijo, ki nima niti stolnice, ne škofijske pisarne. Msgr. dr. Toroš živi na Kostanjevici kot gost očetov frančiškanov.

Privozil je avtobus. Torej kar hitro nanj! Bil je nabit. Komaj sem dobil mesto v njem.

Po preteku dveh ur sem bil v šenpetru. Pa bi bil mnogo preje, če bi ne imeli defekta. Saj drugače biti ni moglo. Šofer je na nesramne načine preklinjal, ne po slovensko. Zato sem si kar mislil, da bo iz tega kaj narobe.

Naslednji dan, 30. julij.

Št. Peter pri Gorici je postal kar mesto. Cerkev krasna na zunaj in na znotraj. Obilo privatnih stanovanj, državne stanovanjske hišice, bolnišnica in tudi prostoren, zelo lepo urejen trg. V večernih urah vse mrgoli naroda.

Zjutraj me je zbudil zvon. Ko sem pa prišel v cerkev, ni bilo ne župnika, ne mežnarja. Župnik je odšel na Kranjsko. Zveza med primorsko in ljubljansko duhovščino je sedaj zelo živahna. Posebno mlajši duhovniki se čutijo doma povsod, ker vsi skupaj študirajo v Ljubljani in potem med

počitnicami hite po vsej Sloveniji po medsebojnih obiskih. Šenpeterski gospod je odšel na Gore pri Idriji, kjer je bila pobožnost celodnevna čiščenja.

Ko smo doklicali mežnarja, je bila maša. Šofer bi je tisti dan ne bilo.

Potem pa po obiskih! Nisem hotel sprejeti v Argentini nobenih naročil za domov, ker pač nisem vedel, ali bo sploh mogoče kaj opraviti. Pod policijskimi režimi je človek vedno pod nadzorstvom in tako sem domneval, da se mi vtegne zgoditi v domovini. Toda dejansko se mi ni bilo treba niti enkrat legitimirati, razen pri vstopu in izhodu.

Obljubil sem pa gospej Katarini Cotičevi, da bom obiskal Bilje, in Kebrovim, da bom skušal najti Bukovico. Nečakinja, gospa Šubicova, mi je posodila kolo in tako sem pognal po gladki cesti skozi Vertojbo. Vertojba! Tu sem se domislil sošolca iz prvih gimnazijskih let, Jožeta Žigona. Tu nekje mora biti.

Kmalu sem bil v Biljah in kmalu sem tudi našel dom, ki sem ga iskal. Pa sem dobil tam tudi gospo Peric, ki je bila prav tedaj na obisku doma z izletniki iz Argentine.

Dalje sem pognal. Kmalu sem bil v Bukovici in tudi hitro sem našel Kebrove. Tri sinove in eno hčer ima mama v Argentini. Kako bi ne bila vesela obiska od tako daleč!

In tale mož? Kmalu se mi je predstavil. Porochen je z eno izmed hčera in je iz Gorice tu na obisku. Špacapan, tako se je predstavil. Dela pa v Budinovi tiskarni v Gorici.

"Potem ste pa bratranec mojega svaka Mirka Špacapan?" Na, ... pa smo bili zlahta!

V pomenku sem izrazil željo, da bi rad videl cerkev na mirenskem gradu.

Nič lažjega kot to! "Vas kar jaz potegnem," se je špacapai ponudil.

In tako je tudi bilo. Mirenski grad ima veličastno cerkev. Bila je močno poškodovana, toda očetje lazaristi so jo obnovili in letos je Tone Kralj dodelal slikarijo, posebno znameniti križev pot. Gori se zbira staro in mlado na duhovne obnove. Od tam izhaja nova verska pomlad na vso Primorsko, tudi Slovenci iz italijanske strani zelo radi prihajajo.

Cerkev je res krasno urejena.

Miren ima še vedno kako hišo v razvalinah. Nekateri lastniki pod vplivom nesmiselne titovske propagande niso marali, da jim zavezniki pozidajo dom. Sedaj imajo za spomin razvaline.

Meja je pa tik poleg. Sovodnje in Rupa sta v Italiji, tako da je grad komaj par sto metrov od meje.

Tudi Jožeta Žigona sem v Vrtojbi našel in tako dopoldanski program v celoti izpeljal.

SKOZI GORIŠKA BRDA

"Če vam je prav, gremo danes v Brda," tako mi je ponudil dr. Šubic in jaz sem bil seveda več kot zadovoljen. Saj sem si vedno želel, da jih vidim od blizu. Od daleč sem jih gledal le iz Svete gore, toda že davno.

Pognali smo skozi Solkan in dalje na Plavi, kjer se vzdigne cesta više in više, tako da malo pred Vižovljami preide na zapadno stran grebena. Brici so strahotno prizadeti z nesmiselno razmejitvijo. Iz Brd v Gorico morajo vse okrog Sabotina, tri ure daleč, dočim je naravna pot skozi Podsahtin, ki je pa italijanski.

Kmalu smo brzeli skozi bogato obložene vinograde. Ravno so zorele breskve. Šmartno je v Brdih eden najpomembnejših krajev. Želel sem pozdraviti župnika Benedičiča. Pa sem dobil tam tudi briškega dekana in še druge prijazne ljudi, ki so mi povedali marsikaj zanimivega.

Dan nas je priganjal, ker smo bili namenjeni še na dolgo pot. Pod vrhom smo za hip postali, da še enkrat objamem s pogledom vso čudovito deželico, o kateri je zapisal Gregorčič: Podoba rajskega si vrta... Vse do furlanske ravnine polno vasi, cerkvic, gričkov, njiv in vinogradov in dobrega ljudstva.

Božja pot na Vižovljah je tudi veliko trpela. Cerkev je popravljena, župnišče pa ne.

Po vrhu grebena ali delno po vzhodni, delno po zahodni strani, teče nova cesta, ki so jo Italijani zgradili v vojne namene. Tam pred nami Krn in Tolminske gore. Ono, tamle na zapadu, kaj naj bi bilo? Bo ali ne bo Stara gora?

Ravnokar bomo srečali duhovnega gospoda, ki tamle stopa s knjigo v roki. Ustavimo. Pozdravimo.

Pa smo takoj vedeli, da smo prav pod Marijo Celjsko da je tisto res Stara gora, in da je tule spodaj vas Log.

"Tam je pri Kraljevih?" sem vprašal in bilo je tako.

Res nisem mislil, da bom mogel napraviti Luciji Kraljevi to veselje, da pozdravim njene domače. Bila je že noč, pa se nam kar ni mudilo,

tako so bili veseli tega nepričakovanega obiska. Od tu je bil doma znameniti Janko Kralj, primorski narodni buditelj in politični voditelj.

Z nočjo smo brzeli čez Kamreško nizdol proti Ročinju in domov v Št. Peter.

NA SVETO GORO

Že včeraj ves dan je bila pred mano. Iz Mirna, iz Vrtojbe, iz Nove Gorice, iz Brd in od Marijinega Celja, vsepovsod je nadzirala moje stopinje. Danes torej poromam tja gori!

Ob šestih sem bil že na Prevalu, da od tam stopim naprej peš. Je sicer dobra pot, tudi za avto vozna, prav do vrha, toda to ni romanje. Vzpenjače ni več. Le nosilni stebri kažejo še nekaj ostankov.

Tako stopa romar z rožnim vencem v roki po gručasti poti, da se proži kamenje pod nogami. Spet in spet se pokaže zidovje svetišča gori v višini, doli v dolini pa drdra vlak in hrumi avtomobil. Iz višine vabi zvon!

Ob sedmih sem bil na vrhu. Ko sem bil na Sveti gori pred tridesetimi leti, bazilika še ni bila dokončana. Skrivnostna tišina me je objela, ko sem vstopil.

Pokleknil sem pred veliki oltar, nad katerim je milostna podoba, da izročim Mariji prošnje in želje tistih, kateri le v sanjah romajo na Sveto goro iz Argentine in od drugod. Hotel sem biti glasnik pred Marijo za vse tiste, kateri ne morejo priti osebno. Sam sem bil, čisto sam, po končani maši.

Povabili so me na zajtrk.

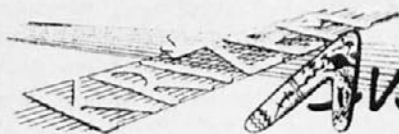
Pa me pozdravi pater. "No, kaj pa tebe nosi tod, Janez?"

Kdo pa si? Gledam ga, pa se zbudi v pozabijemnem predalčku mojega spomina: "Seveda, saj to si ti, Lacko Pintar, kajne?"

Pa sva bila skupaj. Saj sva v Ljubljani poslušala v letih bogoslovja ista predavanja: Ušeničnika in Ehrliča, Ujčiča, Lukmana in druge...

Tako sem dobil poklicnega moža, ki mi je do zadnje potankosti vedel povedati za vsako vasico, za vsako goro in breg ter dolino, ki se vidi iz Svete gore. Saj je vse tiste kraje, ki se od tu vidi, tudi obiskal.

Čudovito lepo si je Marija poiskala Sveto goro. Saj ni najvišja točka v okolici, toda tako lepo je postavljena, da se od nikoder ne vidi tako lepo vsa tista slovenska zemlja, po kateri hlepe sosedje iz juga. Ves Kras, vse do morja. Oglej, Gradež in celo Benetke vidiš in tja na sever ob Soči in na zapad in čez Brda na vzhod.

NEW SOUTH WALES

Bogan Gate. — Prejel sem knjigo DAULAGHIRI, ki ste mi jo zadnjič poslali. Res je lepa in zanimiva, hitro sem jo prebral. Ibanez je hotel po vsej sili na vrh, pa s tem je napravil veliko napako. Slabo so vodili. Ibanez, Watzl in Dinko so premalo varčevali s svojimi močmi, zato niso zmogli zadnjega naskoka. Vseskozi so eni in isti rini-li naprej in se prebijali proti vrhu in si stalno nalagali največje napore. Dinko Brtoncelj se je res sijajno izkazal, a Ibanez, čeprav slščna osebnost v hribolastvu, je bil na žalost slab vodja. Ni sem strokovnjak, izrazil sem le svoje vtise, ker je branje te knjige globoko vplivalo name. Nehote sem se spominjal na svojo najvišjo turo — bila je samo na vrh Triglava, vendar v — nevihti! Ta okoliščina podčrtava pomen dogodivščine. Bila nas je majhna skupina, v enem samem vihnarnem dnevu od tal do vrha in nazaj od vrha do tal. Za netrenirane ljudi je bil to trd oreh. Ne da se primerjati z Dinkovimi avanturami, vendar mi je spomin na Triglav pomagal globlje uživati ob branju prezanimive knjige DAULAGHIRI. — Dr. Michael Colja.

Tenterfield — Obračam se v prvi vrsti do rojakov iz Prekmurja, pa tudi na druge, ki mi mor-da lahko ustrezajo. Doma sem od Sv. Jurija — Rogaševci in dobivam od tam pošto. Že večkrat sem bila naprošena, da poizvem, kje živi rojak VIKTOR GIDER, ki je tudi doma od Sv. Jurija. Njegova mama že dve leti zastoj čaka pošte od njega in je zelo žalostna. Kdor bi vedel zanj, naj ve, da mu bom zelo hvaležna, ako mi to sporoči na naslov:

Miss Hilda Holzedl
Royal Hotel
Tenterfield, N.S.W.

Wagga Wagga Wagga. — Nevadno se piše Wagga Wagga, zdaj že tudi samo Wagga. Jaz sem zapisal trikrat, ker smo bili trije, ki smo se prišli v Waggo vagat. Po listu MISLI smo se našli trije neznanci: Vampec, Trebušnik in Predsodek. Dogovorili smo se za sestanek ali konvencijo. Ker

smo bili prepričani, da imajo v Waggi dovolj veliko vago za vsakega od nas, smo izbrali za konvencijo ta kraj. Imeli smo se dobro, na zapisniku naše konvencije pa stoji, da nobeden od nas ne sme dati v javnost, kaj nam je povedala v Waggi — vaga. Pripomnim naj le to, da smo bili ves čas prav predpusno nastrojeni in smo celo pesnikovali. Vsak je zložil eno, ki pa še nobena od njih ni do konca dozorela, zato še ni za javnost. Eno smo pa zložili s skupnimi močmi in ta lahko pride v tisk. Glasi se takole:

Še lani mogočno žarel mu je plamen,
to leto iz njega nastaja po-žar.

Zaslужil si vendar spominski je kamen
(zasluge priznati možata je stvar.)

Za božič je vestno zaključil CIKLAMEN,
čeprav nad obema besnel je vihar.

Naj v miru počiva (na vekomaj amen),
začeti spet kakšen CIKLAMEN — nikar!

Pozdravlja za vse tri — Vampec.

VICTORIA

Abbotsford. — Ko ponavljamo s to pošiljko svojo naročnino, prilagamo tudi dar za SKLAD. Saj dobro razumemo, da list s tako bogato vsebino na tolikih straneh ne bi mogel izhajati s samo naročnino, ki je tako nizka. Želimo še nadalje tako lepega uspeha in pozdravljamo. — Vinko Molan z družino.

Moonee Ponds. — Pošiljam naročnino za 1960 in dar za Sklad. MISLI so nam zelo všeč ter jih vsi radi prebiramo. Zato pošiljam s to pošto tudi dva NOVA naročnika, ki sta takoj plačala. Obenem obetam, da bom poskusila še koga dobiti, da se bo naročil na naše lepe slovenske MISLI. — Elka Mesarjeva.

Yackandandah. — List se mi dopade, vsaka njegova stran je po svoje interesantna. Mislim, pa da bi ne bilo slabo, če bi opisovali kraje v Avstraliji, namreč zgodovino, kdaj je bil kraj prvič naseljen itd. — Marija Habenschuss.

Newcomb. — Hitimo s poravnanjem naročnice. Kakšno leto se zgodi, da ima funt tako kratak rep, da ga pri najboljši volji ni mogoče vjeti. V MISLIH me najbolj zanima "Tipkarija", čeravno je bila v zadnji številki nekoliko otožna. Ko sem bil še majhen, sem nekoč vprašal, zakaj mora tudi duhovnik hoditi k spovedi. Pa so mi rekli, da zato, ker tudi pravični greši 7 krat na dan. No, kje sempa potem jaz, sem si mislil. Tako bi se lahko vprašal tudi tisti, ki hoče p. Baziliju stopati na prste. S tem nočem nič reči proti časopisu, saj po mojih mislih članki v njem izražajo mišljenje pisca, ne redakcije. Vse naj bi imelo približno eno ravan, pa bi bilo drugače. Naj omenim še eno stvar. Kar se tiče bistré glave Krompirjevec — Čebulček, je prav kratkočasno branje, ali meni se vse zdi, da ne pišeta dva, ampak en sam. Najbrž se ne motim. Prav prirsčne pozdrave vsem. — **Naročnik E.**

Bentleigh: — Razne okoliščine so zakrivilé, da se nekaj časa nisem nič oglašala. Vedno pa z velikim zanimanjem berem list in seveda rešujem križanke in druge uganke. Obema dosedanjsima številka tega leta priznanje: zelo lepi sta. V januarjski me je iznenadilo "Podgraje voščij". Tamkajšnji g. župnik je moj bratranec. Njegova in moja mama sta bili sestri, obe sta že umrli. Zahvalim se šele zdaj tudi za KOLENDARČEK, ki ima toliko praktičnih navodil. Pred novim letom smo imeli obisk iz Chullore tam pri vas. Obiskali so nas vsi štirje Ferlugovi. Pozdrav njim in vsem. — **Franciška Štibilj**

QUEENSLAND

Brisbane. — Najlepša hvala za poslane revije MEDDOBJE. Nekateré razprave so bile zame prav zanimive. Rad prebiram tudi literarne kritike, dočim v likovni umetnosti nisem prav nič doma. Vendar pa rad občudujem lepe slike in druge likovne umetnine. Veličasten in globok vtis je napravila name Sikstinska kapela v Rimu, La Pieta in druge Michelangelove umetnine, vendar za to panogo umetnosti nimam potrebne podlage. Knjigo VEČNOST IN ČAS pokojnega dr. Odarja sem predelal in dobil iz nje marsikaj koristnega za življenje. Zanimive so mi bile Truhlarjeve razprave v reviji, so zelo poučne in vredne branja. Močan pisatelj in pesnik je Tine Debeljak. Le škoda, da imajo vsi ti naši kulturniki tako težke življenjske pogoje. Za mirno umetniško ustvarjanje je pač treba veliko časa in zagotovljenega vsakdanjega kruha. Občudovanja vredni so naši izobraženci, ki v okrilju Slov. Kulturne Akcije toliko žrtvujejo za narod in umetnost samo. — **L.K.**

Misli, March 1960

Cairns. — Še vedno nismo preboleli, zato kar ni hotelo pod pero naše žalostno sporočilo prijateljem in znancem. Dne 27. sept. minulega leta smo izgubili v avtomobilski nezgodi ljubelega sina **Miroslava**. Zadel ga je avto, ki ga je vozila neka nesrečna šoferka, da je bil fant na mestu mrtev. Rajni je bil rojen v Števerjanu pri Gorici 27-2-43. Naj počiva v božjem miru! — Oče Franc, mati Tereza in sestra Ana **Bregantič**.

SOUTH AUSTRALIA

Adelaide. — Poročati imam žalostno novico in prosim, da obvestite o tem rojake, ki imajo in berejo MISLI. Smrtno se je ponesrečil rojak **Stanko Zele** in sicer pri svojem delu. To je bilo 31. jan. 1960. Pokopali smo ga na sv. Blaža dan, to je 3. februarja. Vsem, ki so se udeležili pogreba ali pa morda samo cvetlice poslali, naj bo izrečena v imenu Stankove žene in brata prav lepa zahvala. — **Jože Zorman.**

Pripomba ur.: Naj sprejmeta žalujoča tudi naše sožalje. Dopisnik naj bi pa nekoliko več povedal s rajnem: Odkod je bil doma, kako dolgo v Avstraliji, kako je prišlo do ponesrečenja. Vse to bi bralce zanimalo. Rajnemu večni mir in pokoj!

SYDNEY SYDNEY

SLOVENSKA KARITAS

v a b i n a

PUSTNO ZABAVO

V soboto 27. februarja zvečer

Cerkvena dvorana St. Francis, Paddington

Začetek 7 PM, zaključek 11:30 PM

Zaradi omejenega števila miz ne sprejemamo rezervacij. Zgodnji gostje imajo prednost. Za dar pri vratih ste naprošeni:

moški 10/-, ženske 5/-

Postrežba z okrepčili kot po navadi

NASLEDNJA ZABAVA 18. aprila zvečer --
velikonočni ponedeljek!

Naš “priljubljeni” sosed — štirinajstdnevnik! — je po hudi krizi spet enkrat izšel okoli 10 febr. Pač “enkrat za trikrat”, kot se včasih oznanjajo oklici za poroke. Med drugimi novicami smo zvedeli, da je ustavil pošiljanje mnogim, ki so leta prejeli list, pa nič plačali. Ker se bojimo, da je med temi nesvečnimi tudi kakšen naročnik MISLI, in ker so cele kolone v tej Žarovi številki posvečene trojici slovenskih duhovnikov v Avstraliji, je velika škoda, da bi kdo med nami ne vedel, kaj je ŽAR izmodroval v letošnjem predpustu na naslov omenjene trojice. Ker predpust tudi mi radi primerno praznujemo, smo se odločili, da nekaj te robe ponatisnemo v pouk in zabavo našim naročnikom. — Ur.

“ZA MOČNO SLOVENSTVO — KAKO?”

Kjerkoli se naseli skupina Slovencev, se kaj kmalu pojavi društvo, ki skuša povezati rojake in jim dati skromen nadomestek za domovino.

Gotovo je to zadosten znak, da si Slovenci želimo društvenega življenja in stremimo po povezavi.

Vendar opažamo, da društva ne cvetijo tako, kot bi pričakovali. Celó po večjih mestih je samo majhen procent rojakov včlanjenih v društvi. Včasih se celo, kar je še slabše, razbijejo v manjša društva in klube. Ta pojav ni samo značilen za Avstralijo. Isto opažamo v Združenih državah, Kanadi in Argentini.

Mnogi dobronamerni Slovenci se seveda sprašujejo, kje je vzrok. Ali se res ne moremo povezati v slovensko skupnost?

Večina naših društev se ustanovi na pobudo duhovščine. (Na primer? — Ur.) Zakaj, je prav lahko razumeti. Duhovniki so edini, ki imajo zagotovljeno existenco (Pohane piške nam same letijo v usta. — Ur.) in že po svoji službi dolžnost, da pridejo v stik z ljudmi. Njihova služba jim tudi daje časa na pretek, da se takim stvarjem lahko posvetijo.

Razkropljeni rojaki se po navadi veselijo, če jih obiše domači duhovnik. Tudi tisti, ki jim zakramenti mogoče niso posebno pri sru. Z veseljem tudi sprejmejo povabilo duhovnika, da se povežejo v društvo. (Na primer? — Ur.)

Ko se društvo poveča, pa nastanejo težave.

Duhovniki stremijo, da iz društva napravijo versko organizacijo. Ker je odstotek fanatičnih (tisti, ki ste “fanatični”, dvignite roke! — Ur.) katoličanov majhen, tudi drugače (kako drugače? — Ur.) vernim rojakom ni prav, da bi pod krinko slovenske skupnosti gojili katoliško skupnost.

Ko pride do trenja, so mnogi razočarani in nočejo več delati v društvi. Zavedno ali nezavedno dobijo vtis: Slovence je nemogoče združiti.

Kler seveda misli, da dela pravilno. (Ti ubogi “kler”, zakaj se ne posvetuješ z Ljenkom? — Ur.) Mnogi celo mislijo, da imajo privilegirano položaj v družbi Zaradi zaslug, ki jih nekateri prav gotovo imajo (sam Ljenko to javno prizna! — Ur.), mislijo, da so nedotakljivi. Slovenska društva v tujini istovetijo s predvojnimi verskimi organizacijami doma, od katerih je vsaka imela duhovnega voditelja, ki je kot nekaj politikomisar pazil, da se ne vtihotapijo “brezverske” tendence. (Dobro je povedal politi Ljenko! — Ur.)

Mnogo društev v Argentini, Združenih državah in Kanadi tudi danes posluje na isti način. Nekatera se celo nazivajo katoliška. (Strah in groza za Ljenka! — Ur.) Vendar taka društva ne moremo smatrati za narodno-prosvetna, temveč samo za to, kar so: laične organizacije katoliške cerkve.

Prava slovenska narodna-prosvetna društva morajo biti odprta za vse Slovence, če hodijo v cerkev ali ne, samo da so pripravljeni demokratiško sodelovati.

Nihče ni proti temu, da duhovnik neovirano izvršuje poklic, katerega si je izbral. Duhovniki so tu, da krščujejo, spovedujejo, poročajo in pokopavajo (Če bo ŽAR imel krščanski pogreb, si bo morda eden duhovnikov lahko ob lepem zaslužku podaljšal “zagotovljeno existenco.” — Ur.) in s govornjo besedo in v tisku razširjajo svoje nauke. (Samo v društvi Bog ne daj! — Ur.)

Smo pa prepričani, da večina Slovencev hoče, da društva ostanejo posvetne organizacije ter se v vero ne vmešavajo. (Društva, zaprite vrata ŽARU, prinesel je papežovo sliko, ponatisnil je iz MISLI pol strani krstov in cerkvenih porok, hvali udeležbo pri polnočnici kot “spoštovanje narodnih običajev”, svoj čas je celo oznanjal slovenske službe božje. Z eno besedo: Vmešava se v vero! — Ur.) Če hoče duhovnik delovati v društvu, ga bo vsakdo z veseljem sprejel. Dobrih delavcev ve-

DR. J. KOCE,

G.P.O. BOX 670, PERTH, W.A.

Pošiljamo pakete s hrano, tekstilom (štofi), tehničnimi predmeti in zdravili iz Trsta in Londona v domovino. Cenik za pakete je bil objavljen v oktobrski številki "MISLI". Če želite, Vam pošljemo cenik.

Priporočamo, da pošiljate domov zlasti angleško blago (štofe) za obleke, ki se lahko nosijo 10 let, so poceni, carina ni prevelika, a predstavljajo ogromno vrednost, ki si je doma sami ne morejo privoščiti.

OBRNITE SE Z ZAUPANJEM NA NAS:

- 1) Ako želite pripeljati zaročenko, sorodnika ali prijatelja iz kateregakoli kraja sveta v Avstralijo. Ravno tako, ako se želite izseliti iz Avstralije.
- 2) Ako želite naročiti vozne karte za avijone ali ladje za potovanja po celem svetu.
- 3) Ako želite dobiti točen in pravilen prevod spričeval in vseh dokumentov sploh.
- 4) Ako želite dobiti nasvet glede vseh vprašanj, ki se tičejo vas in vaših sorodnikov tukaj ali v domovini (polnomočja, testamenti itd.)
- 5) Ako želite dobiti odlično slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar (besednjak).

Vsem svojim klientom kakor tudi vsem rojam širom po Avstraliji želimo vesele božične praznike in srečno novo leto.

Dr. J. KOCE, G.P.O. Box 670, Perth, W.A. (Tel.: 28-2311)

Zastopnik za Vic.: Mr. J. Vah,

Zastopnik za N.S.W. Mr. R. Olip, 65 Moncur St.,

2 Kodre St., St. Albans, Vic. Tel. 65-9378

Woollahra, Sydney, N.S.W. Tel.: FB 4806

dno manjka. (Pa ko je duhovnik skoraj gotovo "fanatičen" katoličan, kako more biti dober društveni delavec? — Ur.) Dobrih funkcionarjev pa še bolj. (In vendar isti ŽAR na drugem mestu v isti številki — "bingale bongale" — triumfira, češ da se je sydneysko "društvo preteklega junija končnoveljavno iznebilo pokroviteljstva patrov, ki so bili tako ali tako samo coklja... "In na tretjem mestu pozivlje SKM, naj se že vendar otrese pater Bazilija, ki "iz kluba hoče narediti lutkarski teater" — mož je namreč pravilno izveljen "funkcionar" SKM. — Ur.)

Društva prav malo briga, kaj je kdo v privatnem življenju. Kdor pristopi v društvo, pristopi kot Slovenec, ne pa kot mizar, krojač ali zdravnik.

Isto velja za duhovnika. Vsak je pozdravljen, toda naj pride kot Slovenec.

★

Tako poučuje ŽAR tri slovenske duhovnike v Avstraliji in ker "povezuje" vso emigracijo, gotovo tudi vse druge po svetu. Ker je ta pouk razdeljen na več člančičev po raznih predelih številke, se ne čudimo, da urednik ni mogel pouka do-

bro koordinirati. Je pač možakar preveč zaposlen in nima časa "na pretek". Zato na eni strani Vlado podira, kar na drugi Ljenko podpira.

Še nega ne smemo prezreti. ŽAR je v tej številki ugotovil, da med Slovenci v Avstraliji "velika večina ni religiozna." Že mogoče. Zdaj tudi razumemo nekaj drugega. ŽAR očitno izhaja, oziroma skuša izhajati, za tiste, ki niso "religiozni". Dasi je takih "velika večina", ga tako malo marajo, da si siromak pomaga z "enkrat za trikrat"... Razumljivo! Ljudje, ki niso "religiozni", bi želeli v ŽARu brati kakšne dobre nauke zase. Čemu bi plačevali list zato, da daje dobre nauke duhovnikom, ki lahko dobe vse potrebne nauke pri škofih in papežu, pa brez vseh prispevkov iz žepov tiste "velike večine", ki ni religiozna?

Seveda pa tudi slepa kura najde zrno in najde ga tudi ŽAR.

V vsej številki je največjega priznanja vredna ugotovitev na strani 5, kjer beremo, da so znanstveniki rekli: **Teško je potegniti črto med genijem in norcem.**

S to ugotovitvijo je ŽAR svoje pisanje prav odlično — opravičil.

PUSTNA ZABAVA (Karitas) v soboto 27. febr. v Paddingtonu

(Oglas na strani 94.)

Pismo Krompirjevcu

Dragi Krompirjavec: —

Strašno ozko linico si mi pustil odprto ob koncu zadnjega pisma. Če sem "slučajno" izjema, praviš, naj pa še pišem. Izjema sem, to drži, pa če Ti verjameš ali ne. Ampak zaradi tega ne bom zdaj vrtala v tisto ozko linico in jo skušala razširiti z dolgim pismom. Nak, taka pa nisem. Pismo dobiš, naj bo še za enkrat, vendar samo tako kratko in drobno, da ga bo poštar z lahkoto porinil skozi tesno linico, ki si jo pustil odprto.

Storije danes ne dobiš. S tem ni rečeno, da bene ne vem, samo bojim se, da boš to bral, ko bo že post. Spodobi se, da v postnem času ne prebiraš smešnih storij. In ko boš odgovoril — če boš odgovoril — bo menda še post. Saj MISLI še pred koncem meseca pridejo na dan, post bo pa trajal do srede aprila. Torej Ti svetujem in želim, da se v postu nekoliko zresniš in mi napišeš — če boš sploh odpisal — kaj modrega, ne same neumnosti.

Lepo pozdravljen in veliko pameti si naberi v dneih 40danskega posta. Tvoj

Cebulček.

NASTANEK KRIŽANK

Urednik nekega angleškega lista je prejel iz zapora pisemce. V njem piše neki jetnik, da je izumil nov način ugank in da je dal te vrste ugankam ime "križanka", — obenem ga je naprosil za objavo v listu.

Urednik se je ob pismu nasmehnil, vendar pa je zvečer v družbi svojih tovarišev pismo zopet vzel v roke in začel z njimi reševati prvo križanko. Reševanje jim je pripravilo toliko veselja, da je takoj začel s priobčevanjem teh novih ugank v svojem listu.

Omenjeni jetnik — Victor Orville je njegovo ime — si je, ko se je po petih letih vrnil iz zapora, pridobil s tem novim načinom ugank 2 milijona funtov. Na njegovem nagrobnem kamnu je vdolbena križanka v obliki križa; premoženje je zapustil svoji stari dobri gospodinjici.

FEBRUARSKE UGANKE REŠENE

1. Številčnica

1. žičnica — 2. eter — 3. lepoteč — 4. odreti — 5. dremati — 6. cigara — 7. aroma — 8. novica — 9. ironija — 10. Maribor — 11. ovirati — 12. gotica — 13. orisati.

Zahtevani slovenski pregovor se glasi: **Zelodca ni mogoče pregovoriti.**

2. Kaj je to?

Sito.

3. Nehvaležnost, kali?

Oslica, ki jo je Jezus jezdil!

4. Topel žar

Električna pečka.

Rešitve so poslali: Anica Marinček, Franček Anžin, Rarael Rolih, Frančiška Štibilj.

MARČNE UGANKE

1. Čemu tak krohot?

HOHOHOHO HA HOHO HEHEHE
HAHAHA HAHAAAA HE HEHEHEHE
HEHE HO HA HOHOHO HAAAA HEHE
HAHA HA HOHO

a	A	Č	E	H
e	I	K	M	N
o	R	S	T	Z

Če VELIKE črke tu zgoraj pravilno razvrstijo ti bodo povedale, čemu je ta uganka pred teboj.

V krohotanju razposajenca (o pustu) in v marčnih črkah ob strani je pa "ključ" za pravilno izbiranje VELIKIH črk

2. Hruška

Hruška medena, z žico spojena,
rumena, maslena — v temi gori.

(Ivan Burnik)

3. Prijazen opomin

O — kar — — po — na
pri — tvo — — roč — na!

Namesto črtic tu zgoraj vstavi na prava mesta naslednje zloge:

brez de ja mi na naj ni o

4. Koroška uganka

Štirje ropotajo,
štirji le bingljajo.
Dva svetlobo dajeta,
dva gor nekam kažeta.
Eden — muhobran —
par mu ni bil dan.